

SLUŽBENI LIST

FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

„SLUŽBENI LIST“ izlazi dva puta tjedno.
— Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi po
tarifi. — Tekući račun broj 10-313 004 —
Poštarina plaćena u gotovu.

Srijeda, 17. prosinca 1947.
BEOGRAD
BROJ 107. GOD. III.

Cijena ovom broju je 12.— din. — Pretplata
za prvo polugodište iznosi dinara 300 —
a za cijelu 1947. dinara 600. — Redakcija:
Brankova br. 20. Telefoni: Redakcija
28-838, Administracija 27-595.

789.

U K A Z

Na temelju člana 74. točka 6. Ustava, a u vezi člana 4. točka 9. Zakona o Prezidijumu Narodne skupštine FNRJ, Prezidijum Narodne skupštine FNRJ proglašuje Osnovni zakon o prekršajima koji su donijeli Savezno vijeće i Vijeće naroda Narodne skupštine FNRJ na svojim sjednicama od 28. studenoga 1947., a koji glasi:

OSNOVNI ZAKON O PREKRŠAJIMA

PRVI DIO

MATERIJALNO-PRAVNE ODREDBE

Glava I.

Osnovna načela

Član 1.

Prekršaji su povrede pravnog poretka utvrđenog pravnim propisima državnih organa Federativne Narodne Republike Jugoslavije i narodnih republika, za koje se zbog njihove neznatne društvene opasnosti propisuju administrativne kazne.

Član 2.

Prekršaji se mogu određivati i administrativne kazne propisivati samo zakonom, uredbama i drugim pravnim propisima državnih organa ovlaštenih ovim zakonom

Član 3.

Osim Narodne skupštine FNRJ i narodnih skupština narodnih republika, prekršaje mogu određivati i administrativne kazne propisivati:

- 1) Vlada FNRJ i vlade narodnih republika svojim uredbama i naredbama;
- 2) članovi Vlade FNRJ, Savezna planska komisija, Savezna kontrolna komisija, Privredni savjet Vlade FNRJ i komiteti Vlade FNRJ svojim pravilnicima i naredbama;
- 3) članovi vlade, planska i kontrolna komisija i komiteti vlade narodne republike, svojim pravilnicima i naredbama, u suglasnosti sa predsjednikom vlade narodne republike;
- 4) Narodna skupština Autonomne pokrajine Vojvodine svojim uredbama, Oblasni narodni odbor Autonomne Kosovsko-metohijske oblasti svojim odlukama;
- 5) narodni odbori svojim odlukama;
- 6) Glavni izvršni odbor narodne skupštine autonomne pokrajine svojim naredbama.

Član 4.

Državni organi iz prethodnog člana mogu propisivati administrativne kazne za povredu svojih propisa donesenih u okviru svoje nadležnosti koja im je utvrđena Ustavom, zakonima i drugim općim propisima.

Zakonom narodne republike propisat će se u kojim poslovima iz svoje nadležnosti mogu propisivati administrativne kazne mjesni narodni odbori. Državni organi koji imaju pravo da propisuju administrativne kazne ne mogu ovo pravo prenijeti na niže državne organe.

Kotarski, gradski (rajonski) i mjesni narodni odbori ne mogu ovo pravo prenijeti na svoje izvršne odbore odnosno izvršne organe.

Član 5.

Teritorijalna važnost obaveznih propisa kojim se određuju prekršaji i propisuju administrativne kazne prostire se na područje na kome nadležni državni organ ima pravo da izdaje obavezne propise.

Član 6.

Administrativne kazne jesu:

- 1) opomena,
- 2) ukor,
- 3) novčana kazna,
- 4) oduzimanje predmeta kojim je učinjen prekršaj,
- 5) protjerivanje,
- 6) popravni rad do tri mjeseca,
- 7) lišenje slobode do tri mjeseca.

Zakonom i uredbom mogu se propisivati i druge administrativno-prisilne mjere. Vlada FNRJ propisat će uredbom opća načela o ovim mjerama.

Član 7.

Za prekršaj može se propisati i više kazni.

Član 8.

Kazne opomene i ukora mogu propisivati svi državni organi ovlašteni da propisuju administrativne kazne.

Član 9.

Novčanu kaznu propisuju, i to:

- 1) mjesni i rajonski narodni odbori do 500 dinara;
- 2) kotarski i gradski narodni odbori do 2.000 dinara;
- 3) oblasni narodni odbor, narodni odbori velikih gradova sa posebnim položajem, narodni odbor autonomne oblasti i glavni izvršni odbor narodne skupštine autonomne pokrajine do 5.000 dinara;

4) narodna skupština autonomne pokrajine, članovi Vlade FNRJ, Savezna planska komisija, Savezna kontrolna komisija, Privredni savjet Vlade FNRJ, i komiteti Vlade FNRJ, kao i članovi vlade, planska i kontrolna komisija i komiteti vlada narodnih republika do 20.000 dinara;

5) Vlada FNRJ i vlade narodnih republika do 50.000 dinara ili u razmjernom ili sličnom odnosu prema određenoj osnovici.

Član 10.

Iznosi od naplaćenih novčanih kazni za prekršaje po saveznim propisima idu u korist saveznog budžeta, a po svim drugim propisima u korist budžeta onog državnog organa koji je novčanu kaznu propisao.

Član 11.

Kaznu popravnog rada propisuju, i to:

- 1) mjesni i rajonski narodni odbori do 10 dana;
- 2) kotarski i gradski narodni odbori do 20 dana;
- 3) oblasni narodni odbor, narodni odbor velikih gradova sa posebnim položajem, narodni odbor autonomne oblasti i glavni izvršni odbor narodne skupštine autonomne pokrajine do jednog mjeseca;
- 4) narodna skupština autonomne pokrajine, članovi Vlade FNRJ, Savezna planska komisija i Savezna kontrolna komisija, Privredni savjet Vlade FNRJ i komiteti Vlade FNRJ, kao i članovi vlade, planska i kontrolna komisija i komiteti vlade narodne republike do dva mjeseca;
- 5) Vlada FNRJ i vlade narodnih republika do tri mjeseca.

Član 12.

Kaznu oduzimanja predmeta kojima je izvršen prekršaj mogu propisivati oblasni narodni odbor, narodni odbori velikih gradova sa posebnim položajem, narodni odbor autonomne oblasti, narodna skupština autonomne pokrajine, članovi vlade narodne republike i članovi Vlade FNRJ, vlade narodnih republika i Vlada FNRJ.

Član 13.

Kazna protjerivanja može se propisati samo zakonom, a kazna lišenja slobode zakonom i uredbom.

Član 14.

Ako je poslije već učinjenog prekršaja izmijenjen obavezni propis kojim je propisana administrativna kazna, primijenit će se blaži propis.

G l a v a II.

Odgovornost za prekršaje

Član 15.

Nije odgovoran tko učini prekršaj u stanju trajnog ili privremenog duševnog oboljenja, ili privremene duševne poremećenosti, ili zaostalog duševnog razvoja, ukoliko uslijed ovih stanja učinilac nije bio svjestan značaja svog djela ili nije mogao upravljati svojim postupcima. Za prekršaj učinjen u pijanom stanju učinilac je odgovoran.

Prema osobi koja je za vrijeme izvršenja prekršaja bila duševno zdrava, ali duševno oboli do donošenja rješenja o kazni, ne će se izreći kazna sve dok traje to stanje.

Član 16.

Za prekršaj nije odgovorna osoba koja nije navršila četrnaest godina.

Takva osoba predat će se roditeljima ili organu starateljstva radi primjene odgojnih mjera.

Član 17.

Odgovorna je za prekršaj maloljetna osoba koja je u vrijeme izvršenja djela navršila četrnaest godina ži-

vota i bila toliko duševno razvijena da je bila svjesna značaja svog djela i mogla upravljati svojim postupcima.

Obzirom na prirodu prekršaja i osobna svojstva maloljetnika koji je navršio četrnaest godina, državni organ može riješiti, da se postupak protiv njega obustavi i da se maloljetnik preda roditeljima ili organu starateljstva radi primjene odgojnih mjera.

Za prekršaje koje učine maloljetni učenici osnovnih sedmogodišnjih i drugih sličnih škola predavat će se školskim organima da ih kazne po školskim disciplinskim propisima.

Maloljetniku se ne može izreći kazna lišenja slobode, a kazna popravnog rada može se izreći samo maloljetniku koji je navršio šesnaest godina.

Član 18.

Osoba koja učini prekršaj po naredbi drugoga prema kome se nalazi u podređenom položaju može biti oslobođena od kazne, ako učinilac prema prirodi odnosa nije mogao odbiti izvršenje naredbe.

Član 19.

Pravna osoba može se za prekršaj kazniti opomene, ukorom, novčanom kaznom i oduzimanjem predmeta kojim je učinjen prekršaj.

Osim pravne osobe kaznit će se propisanom kaznom predstavnik, odnosno službenik te pravne osobe koji je učinio prekršaj vršeći radnje u ime pravne osobe.

Član 20.

Prekršaj se može učiniti samo sa umišljajem ili iz nehata.

Za odgovornost dovoljan je nehot učinio, ukoliko obaveznim propisima nije drukčije određeno.

Prekršaj je učinjen sa umišljajem kad je učinilac bio svjestan protupravnosti svoga djela.

Prekršaj je učinjen iz nehata kad izvršilac nije bio svjestan protupravnosti svoga djela, iako je prema okolnostima mogao i bio dužan da bude svjestan toga.

Član 21.

Nije odgovoran za prekršaj tko je u vrijeme njegovog izvršenja bio u zabludi, pogrešno uzimajući da postoje okolnosti prema kojima bi, ako bi one doista postojale, to djelo bilo dopušteno.

Član 22.

Nepoznavanje obaveznih propisa kojima su određeni prekršaji ne ispričava.

Član 23.

Nema odgovornosti za prekršaj učinjen u krajnjoj nuždi.

G l a v a III.

Vrijeme, mjesto i oblici izvršenja prekršaja

1) Vrijeme i mjesto

Član 24.

Prekršaj je učinjen kada je učinilac radio ili je bio dužan raditi, bez obzira kada je nastupila posljedica.

Član 25.

Prekršaj je učinjen u mjestu gdje je učinilac radio odnosno bio dužan raditi, bez obzira gdje je posljedica nastupila.

2) Pokušaj i saučesništvo

Član 26.

Tko je sa umišljajem započeo izvršenje prekršaja ali ga nije dovršio, odgovara samo u slučaju ako je pravim propisom koji određuje prekršaj predviđena administrativna kazna i za pokušaj.

Član 27.

Tko drugoga sa umišljajem podstrekne da učini prekršaj, odgovara kao da ga je sam izvršio.

Tko drugome sa umišljajem pomogne u izvršenju prekršaja, a naročito: davanjem savjeta, uputa, stavljanjem sredstava na raspolaganje i uklanjanjem prepreka za izvršenje prekršaja, kao i unaprijed obećanim prikrivanjem učinjoca ili tragova prekršaja, odgovara za prekršaj kao da ga je sam učinio.

Član 28.

Podstrekač i pomagač ne će se kazniti, ako prije-
če nastupanje svake posljedice prekršaja.

G l a v a IV.

Administrativne kazne

1) Primjena kazni

Član 29.

Administrativne kazne primjenjuju se: da se odgovorno utječe na učinjoca i ostale građane kako bi imali pravilan odnos prema obaveznim propisima državnih organa i radu u zajednici, da se očuva zakonitost i pravilna primjena opće-obaveznih propisa, da se učinilac i druge osobe odvrate od vršenja prekršaja.

Član 30.

Protiv učinjoca prekršaja izriču se samo one kazne koje su predviđene propisima kojima se određuju prekršaji.

Član 31.

Kazna opomene i kazna ukora sastoji se u upozorenju učinjoca na štetnost prekršaja, kao i u opomeni da se u buduću kloni vršenja prekršaja.

Kazna ukora može se uz suglasnost višeg organa uže ili šire objaviti, ako je to naročito potrebno radi sprečavanja vršenja prekršaja.

Član 32.

Novčana kazna ne može biti manja od 10 dinara.

Novčana kazna izriče se po pravilu prema imovnom stanju učinjoca.

U rješenju o prekršaju određuje se i rok plaćanja novčane kazne, koji ne može biti kraći od tri ni duži od četrnaest dana računajući od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju.

Ako kažnjeni ne plati novčanu kaznu u određenom roku, ona će se zamijeniti kaznom popravnog rada, odnosno lišenjem slobode ako je kažnjeni nesposoban za rad. Za jedan dan popravnog rada računa se 50 dinara, a za jedan dan lišenja slobode 150 dinara novčane kazne.

Ako kažnjeni isplati jedan dio novčane kazne, ostatak će se zamijeniti kaznom popravnog rada, odnosno lišenja slobode. Ako kažnjeni isplati ostatak novčane kazne, prekinut će se sa izvršenjem kazne popravnog rada, odnosno lišenja slobode.

Ako se pretvaranjem novčane kazne u kaznu popravnog rada, odnosno lišenja slobode, premašuje maksimum tih kazni koje se mogu propisati po ovom zakonu, novčana će se kazna zamijeniti maksimalnom kaznom popravnog rada, odnosno lišenja slobode koja se može propisati za prekršaj.

Po smrti kažnjene osobe novčana kazna ne će se naplaćivati.

Član 33.

Kazna oduzimanja predmeta kojima je učinjen prekršaj sastoji se u oduzimanju tih predmeta u korist države.

Član 34.

Kazna proterivanja sastoji se u zabrani kažnjenoj osobi da boravi u svom mjestu prebivanja. Kažnjenoj osobi može se odrediti prisilan boravak u određenom mjestu sa zabranom da to mjesto napušta ili bez takve zabrane.

Član 35.

Kazna protjerivanja ne može biti kraća od jednog ni duža od šest mjeseci.

Član 36.

Kazna popravnog rada ne može biti kraća od jednog dana ni duža od tri mjeseca.

Kazna popravnog rada, izrečena osobi nesposobnoj za rad, zamijenit će se kaznom lišenja slobode, računajući tri dana popravnog rada za jedan dan lišenja slobode.

Član 37.

Kazna lišenja slobode ne može biti kraća od jednog dana ni duža od tri mjeseca.

2) Odmjeravanje kazni

Član 38.

Pri odmjerenju administrativne kazne uzet će se u obzir društveno opasni karakter radnje i njezine posljedice, vladanje učinjoca, kao i njegovo nastojanje da otkloni posljedice prekršaja.

Član 39.

Kad je državnom organu ostavljen izbor između dvije ili više vrsta propisanih kazni, teža će se vrsta izreći kad prekršaj ima teže posljedice ili ukazuje na veću opasnost učinjoca.

Član 40.

Ako je učinilac izvršio jednu radnju u kojoj se stiče više prekršaja, kazna se određuje po onom propisu koji predviđa najstrožu kaznu, a pri nejednakim vrstama kazne, najtežu vrstu kazne.

Član 41.

Umjesto propisane novčane kazne i kazne popravnog rada može se izreći kazna opomene ili kazna ukora, i to:

kazna opomene može se izreći, ako učinjenim prekršajem nisu proizvedene nikakve štetne posljedice;

kazna ukora može se izreći u osobito lakim slučajevima, ako su učinjenim prekršajem proizvedene očigledno neznatne posljedice.

Član 42.

Umjesto propisane kazne lišenja slobode može se izreći kazna popravnog rada ili novčana kazna, ako prekršajem nisu proizvedene teže posljedice.

Član 43.

Pri odmišljanju administrativne kazne kao otežavajuće okolnosti naročito će se smatrati:

1) ako je prekršaj učinjen u svrhu ometanja službene osobe u vršenju njezine dužnosti ili njezinog omalovažavanja;

2) ako je prekršaj uperen protiv državne imovine;

3) ako je prekršaj učinila osoba koja je osuđivana za krivična djela;

4) ako je prekršaj učinjen iz koristoljublja ili drugih niskih pobuda;

5) ako je prekršaj učinjen u povratu.

U povratu se nalazi onaj, koji prije isteka šest mjeseci od dana izdržane, zastarjele ili oprostene administrativne kazne ponovno učini teži prekršaj.

• Član 44.

Pri odmišljanju administrativne kazne kao olakšavajuće okolnosti naročito će se smatrati:

1) ako je prekršaj učinjen prekoračenjem granica krajnje nužde;

2) ako je prekršaj učinjen sa smanjenom umjerenosti, osim ako je to stanje prouzročeno pijanstvom;

3) ako je učinilac otklonio posljedice svog djela ili poduzeo mjere da ih otkloni;

4) ako je prekršaj učinjen pod pritiskom prijetnje, prisile, službene ili druge podređenosti;

5) ako je prekršaj učinjen uslijed jakog uzbuđenja ili neskrivljenog izazivanja;

6) ako je prekršaj učinjen iz nužde ili uslijed sticaja teških prilika;

7) ako je prekršaj učinjen uslijed slučajnog sticaja okolnosti.

3) Gašenje kazne

a) Zastara

Član 45.

Gonjenje prekršaja zastaruje za jednu godinu računajući od dana kada je prekršaj učinjen.

Zastara se prekida svakom radnjom nadležnog državnog organa koja je upravljena na gonjenje, učinilaca prekršaja. Sa svakim prekidom počinje ponovno teći zastara, ali po isteku dvije godine od dana kada je prekršaj učinjen, gonjenje u svakom slučaju zastaruje.

Član 46.

Izvršenje administrativne kazne zastaruje za jednu godinu, računajući od dana kada je rješenje o kazni postalo pravomoćno.

Zastara izvršenja administrativne kazne prekida se svakom radnjom nadležnog državnog organa upravljenom na izvršenje kazne. Sa svakim prekidom počinje

ponovno teći zastara, ali po isteku dvije godine od dana kada je rješenje o kazni postalo pravomoćno, izvršenje kazne u svakom slučaju zastaruje.

b) Amnestija i pomilovanje

Član 47.

Amnestija za prekršaje određene propisima svih državnih organa narodne republike daje se zakonom narodne republike, a za prekršaje određene saveznim propisima, saveznim zakonom.

Član 48.

Pomilovanje je potpuno oslobođenje od izvršenja pravomoćno izrečene kazne za prekršaj u korist više osoba obuhvaćenih aktom pomilovanja.

Pomilovanje za prekršaje određene propisima narodne republike, daje predsjednik narodne skupštine narodne republike na prijedlog ministra unutrašnjih poslova narodne republike. Pomilovanje za prekršaje određene saveznim propisima daje Predsjednik Narodne skupštine FNRJ na prijedlog Ministra unutrašnjih poslova FNRJ.

DRUGI DIO

ADMINISTRATIVNO-KAZNENI POSTUPAK

Glava V.

Osnovna načela

Član 49.

Postupak predviđen ovim zakonom primjenjivat će se na sve prekršaje, ukoliko posebnim zakonom za pojedine prekršaje nije određen drukčiji postupak.

Član 50.

Svrha administrativno-kaznenog postupka je iznalaženje materijalne istine i pravilno primjenjivanje administrativne kazne prema učinjenu prekršaju.

Član 51.

Državni organ koji vodi administrativno-kazneni postupak dužan je nastojati da se istinito i potpuno utvrde činjenice koje su važne za donošenje rješenja. On je dužan da sa jednakom brižljivošću ispita kako okolnosti koje terete okrivljenoga tako i okolnosti koje mu idu u korist.

Član 52.

Protiv prvostepenog rješenja prekršaju ima mjesta žalbi neposredno višem državnom organu. Protiv drugostepenog rješenja nema mjesta žalbi.

Član 53.

U administrativno-kaznenom postupku državni organ ocjenjuje dokaze po slobodnom uvjerenju.

Član 54.

Administrativno-kazneni postupak vodi se na jezicima narodne republike, autonomne pokrajine i autonomne oblasti.

Okrivljeni koji ne zna jezik na kome se vodi postupak može se služiti svojim jezikom. On ima i pravo da se preko prevodioca upozna sa materijalom i da prati postupak.

Član 55.

Administrativno-kazneni postupak vodi se po službenoj dužnosti ili po prijedlogu oštećenog.

Nadležni organ može nastaviti postupak i ako oštećeni odustane od svoga prijedloga.

Član 56.

Za prekršaje koje učine vojne osobe i pripadnici narodne milicije ne će se voditi administrativno-kazneni postupak po ovom zakonu. Prijava za prekršaje protiv ovih osoba podnosi se državnom organu nadležnom za vođenje postupka predviđenog za takve osobe.

Član 57.

Državni organi dužni su u administrativno-kaznenom postupku ukazivati jedni drugima pravnu pomoć.

Glava VI.

Opće odredbe

1) Stvarna i mjesna nadležnost

Član 58.

Administrativno-kazneni postupak u prvom stepenu po pravilu vodi izvršni odbor kotarskog ili gradskog (rajonskog) narodnog odbora, ukoliko na temelju zakona ili uredbom nije određena nadležnost organa unutrašnjih poslova, kontrole, inspekcije ili drugog državnog organa.

Administrativno-kazneni postupak po prekršajima propisa o javnom redu i miru i saobraćaju na javnim mjestima vodi u prvom stepenu odsjek unutrašnjih poslova pri izvršnom odboru kotarskog ili gradskog (rajonskog) narodnog odbora.

Po prekršajima koje određuje kotarski ili gradski narodni odbor administrativno-kazneni postupak u prvom stepenu vodi odsjek unutrašnjih poslova, ukoliko u ovim propisima za vođenje postupka u prvom stepenu nije određen izvršni odbor, povjerenik izvršnog odbora ili mjesni narodni odbor.

Za prekršaje koje propisuje mjesni narodni odbor postupak u prvom stepenu vodi njegov izvršni odbor, odnosno izvršni organ.

Član 59.

Kad vođenje postupka spada u nadležnost izvršnog odbora kotarskog ili gradskog (rajonskog) narodnog odbora, izvršni odbor može donošenje rješenja o prekršaju povjeriti komisiji sastavljenoj od dva člana izvršnog odbora i šefa odsjeka, odnosno načelnika odjela unutrašnjih poslova. Jedan od dvojice članova izvršnog odbora mora biti povjerenik u čiji djelokrug spada posao na koji se odnosi prekršaj, a drugoga bira izvršni odbor. Članovima komisije određuju se i zamjenici.

Kod mjesnih narodnih odbora donošenje rješenja o prekršaju može izvršni odbor povjeriti komisiji sastavljenoj od tajnika i dva člana izvršnog odbora, a kod mjesnih narodnih odbora bez izvršnog odbora rješenje donosi tajnik i dva člana narodnog odbora koje odbor odredi.

Na temelju zakona ili uredbom može se propisati da rješenje o pojedinim vrstama prekršaja donosi nadležni povjerenik, odnosno određeni član izvršnog odbora.

Član 60.

U administrativno-kaznenom postupku rješenje u drugom stepenu donosi neposredno viši državni organ, ukoliko zakonom ili uredbom nije drukčije određeno.

Po prekršajima po kojima je u prvom stepenu rješavao izvršni odbor kotarskog ili gradskog narodnog odbora, rješava u drugom stepenu ministar narodne republike, odnosno povjerenik glavnog izvršnog odbora narodne skupštine autonomne pokrajine, ili povjerenik izvršnog odbora narodnog odbora autonomne oblasti u čiji djelokrug spada prekršaj. U oblasti i u gradovima koji imaju rajonske narodne odbore, po prekršajima u drugom stepenu rješava oblasni, odnosno gradski izvršni odbor, koji rješenje mogu prenijeti na komisiju sastavljenu iz dva člana izvršnog odbora i načelnika odjela unutrašnjih poslova.

Izvršni odbor kotarskog narodnog odbora, kada je nadležan da rješava o prekršaju u drugom stepenu, može donošenje rješenja povjeriti komisiji sastavljenoj po prethodnom članu.

Po prekršajima po kojima je u prvom stepenu rješavao povjerenik, odnosno određeni član izvršnog odbora, kao i odsjek unutrašnjih poslova po prekršajima koje je odredio kotarski ili gradski narodni odbor, rješava u drugom stepenu izvršni odbor kotarskog odnosno gradskog narodnog odbora. Ako je po prekršajima koje je odredio gradski narodni odbor u prvom stepenu rješavao odsjek unutrašnjih poslova pri rajonskom narodnom odboru, u drugom stepenu rješava izvršni odbor gradskog narodnog odbora.

Član 61.

Državni organ nadležan za vođenje administrativno-kaznenog postupka može povjeriti vršenje određenom službeniku pojedinih procesnih radnji do donošenja rješenja o prekršaju.

Član 62.

Za vođenje administrativno-kaznenog postupka nadležan je po pravilu onaj državni organ na čijem je području prekršaj učinjen.

Ako je prekršaj učinjen na domaćem brodu ili zrakoplovu, za vođenje administrativno-kaznenog postupka nadležan je onaj državni organ na čijem se području nalazi domaća luka ili pristanište zrakoplova u kojoj se brod ili zrakoplov najprije zaustavi po izvršenom prekršaju.

Član 63.

Ako se nadležnost ne može odrediti prema mjestu izvršenja prekršaja ona će se odrediti prema boravištu učinjoca, ukoliko se važnost obaveznog propisa prostire i na to područje.

Član 64.

Državni organ koji je nadležan za učinjoca prekršaja nadležan je i za saučesnika.

Član 65.

Državni organ koji je nadležan za učinjoca prekršaja može predmet ustupiti u nadležnost onom državnom organu iste vrste, gdje učinilac prebiva ili boravi, ako se time olakšava postupak i ako se važnost obaveznog propisa prostire i na to područje.

Član 66.

Izvršni organ dužan je po službenoj dužnosti paziti na stvarnu i mjesnu nadležnost. Kada nađe da je za vođenje administrativno-kaznenog postupka nadle-

žan drugi državni organ, ustupit će predmet bez odlaganja tome organu.

Član 67.

O sukobu više državnih organa za vođenje administrativno-kaznenog postupka rješava neposredno viši zajednički državni organ.

2) Izuzeće

Član 68.

U administrativno-kaznenom postupku izuzet će se službena osoba:

- 1) koja je sa okrivljenim, oštećenim ili braniocem u bliskom srodstvu ili u takvom odnosu da postoji sumnja u njezinu nepristrasnost;
- 2) koja je u istom predmetu bila svjedok, vještak, branilac ili zastupnik oštećenog;
- 3) kada postoje druge okolnosti koje izazivaju sumnju u njezinu nepristrasnost.

Izuzimaju se od donošenja rješenja u drugom stepenu službene osobe koje su sudjelovale u donošenju prvostepenog rješenja.

Član 69.

Službena osoba dužna je da sama traži izuzeće, čim sazna da postoje razlozi za izuzeće.

Zahtjev za izuzeće može podnijeti i stranka sve do donošenja rješenja o prekršaju. Osoba čije se izuzeće traži može do rješenja o zahtjevu za izuzeće poduzimati samo one radnje koje ne trpe odlaganja.

O zahtjevu za izuzeće rješava državni organ koji vodi postupak.

Rješenje kojim se izuzeće odbija može se pobijati samo u žalbi protiv rješenja o prekršaju.

3) Stranke i njihovo zastupanje

Član 70.

Pod strankom u administrativno-kaznenom postupku razumijevaju se okrivljeni i oštećeni.

Okrivljeni je osoba protiv koje se vodi postupak.

Oštećeni je onaj čije je pravo povrijeđeno prekršajem.

Član 71.

Oštećeni ima pravo da sam ili preko punomoćnika podnosi dokaze, da stavlja prijedloge i da ističe građansko-pravne zahtjeve za naknadu štete.

Član 72.

Stranke, kao i njihovi branioci, odnosno punomoćnici imaju pravo da pregledaju i prepisuju spise postupka, osim ako bi se time ometalo pravilno vođenje postupka.

4) Zapisnik

Član 73.

O pojedinim službenim radnjama koje se poduzimaju u toku postupka sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se unosi:

- 1) naziv državnog organa koji vodi postupak;
- 2) mjesto, vrijeme i predmet službene radnje;
- 3) imena osoba koje sudjeluju u službenoj radnji;
- 4) kratak sadržaj obavljene službene radnje;
- 5) potpis osoba koje sudjeluju u službenoj radnji.

U zapisnik o saslušanju unosi se bitna sadržina saslušanja. Ako se saslušanje vrši preko prevodioca,

označit će se na kome je jeziku saslušanje izvršeno i tko je bio prevodilac.

Član 74.

Prije potpisivanja zapisnik će se pročitati saslušanim osobama, kao i drugima koji sudjeluju u službenoj radnji. Na kraju teksta označit će se da je zapisnik potpisanim pročitao.

Ako zapisnik sadrži više listova, oni će se označiti rednim brojevima i svaki list ovjeroviti će svojom potpisom osoba koja rukovodi službenom radnjom.

Ako zapisnik o saslušanju sadrži više listova, na svakom listu potpisat će se i saslušana osoba.

Ako netko ne će potpisati zapisnik, ili se udalji prije njegovog zaključenja, osoba koja rukovodi službenom radnjom unijet će ovo u zapisnik.

Ako se službena radnja ne može cijela obaviti bez prekida, sastavit će se poseban zapisnik o svakom posebnom dijelu službene radnje.

Član 75.

U već potpisanom zapisniku ne smije se ništa dodavati, precrtavati ili mijenjati. Mjesta koja su precrtana još za vrijeme sastavljanja zapisnika moraju ostati čitljiva. Isprave i precrtana mjesta ovjeroviti će svojim potpisom osoba koja rukovodi službenom radnjom. Dopune već zaključenog zapisnika ponovno će se potpisati i ovjerovati.

Član 76.

Osoba koja sudjeluje u postupku ima pravo da u zapisnik stavi prigovor na njegovu sadržinu.

5) Saopćenje i dostavljanje

Član 77.

Rješenja se saopćuju strankama po pravilu usmeno. Usmeno saopćenje vrši se zapisnički. Na zahtjev sastavljen prilikom usmenog saopćenja izdat će se zainteresirane prijepis saopćenog rješenja. U ovim slučajevima rok za žalbu računa se od dana usmenog saopćenja.

Odsutnima rješenje se saopćuje dostavom ovjerovljenog prijepisa rješenja. U ovom slučaju rok za žalbu teče od dana dostave.

Član 78.

Dostavljanje rješenja, poziva i drugih službenih akata vrši se po pravilu poštom. Dostavljanje može se vršiti i na drugi način, ukoliko je takav način dostavljanja prikladniji.

Način dostavljanja određuje državni organ koji vodi postupak.

Član 79.

Dostavljanje vrši se redovno u stanu ili poslovnoj prostoriji osobe kojoj se pismeni sastav dostavlja, ali se ono može vršiti i na drugom mjestu.

Dostavljanje se redovno vrši danju. Dostavljanje noću može se vršiti iznimno i samo po naročitoj naredbi državnog organa koji vodi postupak.

Član 80.

Ako se osoba kojoj se vrši dostavljanje ne zatekne u stanu ili poslovnoj prostoriji, dostavljanje se može pravovaljano izvršiti svakoj punoljetnoj osobi koja s njome živi u zajedničkom kućanstvu, odnosno svakom njezinom punoljetnom članu porodice ili namješteniku. Ako takvih osoba nema, dostavljanje se

može pravovaljano izvršiti zakupodavcu ili čuvaru kuće, ako oni tu stanuju.

Član 81.

Kad se dostavljanje ne može izvršiti na način predviđen u čl. 79. i 80., ili kada osoba kojoj se dostavljanje vrši odbije primitak, dostavljač će pismeni sastav položiti kod mjesnog narodnog odbora, odnosno izvršnog odbora gradskog (rajonskog) narodnog odbora u mjestu dostavljanja. Na vratima stana ili poslovne prostorije osobe kojoj se dostavljanje vrši dostavljač će prilijepiti pismeno saopćenje da je pismeni sastav položen kod narodnog odbora. Na saopćenju i na samom pismenom sastavu koji se imao dostaviti dostavljač će staviti dan kada je saopćenje prilijepljeno i staviti svoj potpis.

Dostavljanje se smatra izvršenim kada je saopćenje prilijepljeno.

O izvršenju dostavljanja na ovaj način obavijestit će se državni organ koji je dostavljanje odredio

Član 82.

Dostavljanje koje se ima izvršiti nadležstvima, ustanovama, poduzećima, društvenim organizacijama i uopće pravnim osobama vrši se osobi koja je ovlaštena za primanje dostava.

Član 83.

Ako je nepoznat stan osobe kojoj dostavljanje treba izvršiti, pismeni sastav će se prilijepiti na oglasnoj ploči državnog organa koji vodi postupak. U ovom slučaju dostavljanje se smatra izvršenim kada je pismeni sastav prilijepljen na oglasnoj ploči.

U isto vrijeme obavijestit će se i organ starateljstva, koji će postupiti po Zakonu o starateljstvu.

Član 84.

Dostavljanje se vrši dostavnicom.

Na dostavnici se ispisuje slovima datum i mjesto dostavljanja.

Ako osoba kojoj se vrši dostavljanje ne može potpisati dostavnicu ili odbije da je potpiše, potpisat će je dostavljač u prisustvu jedne punoljetne osobe koja će se također potpisati.

Član 85.

Vojnim osobama i pripadnicima narodne milicije dostavljanje se vrši preko njihove komande, odnosno jedinice.

6) Pozivanje i privođenje osoba

Član 86.

Osoba koja treba osobno sudjelovati u postupku poziva se po pravilu pismenim pozivom. U pozivu će se označiti: naziv državnog organa koji poziva, vrijeme kada se pozvani ima javiti i predmet zbog koga se poziva, kao i u kome svojstvu (kao stranka, svjedok, vještak i t. d.). U pozivu će se označiti da je pozvani dužan javiti se osobno i da će snositi zakonske posljedice, ako se ne odazove pozivu. Poziv nosi službeni pečat i potpis ovlaštenog službenika.

U iznimnim slučajevima pozivanje se može izvršiti i usmenim putem, što će se u spisima zabilježiti.

Član 87.

Ako se uredno pozvana osoba ne odazove pozivu i svoj izostanak ne opravda, može se narediti njezino

privođenje. Privođenje se može narediti i bez prethodnog poziva za osobe koje nemaju stalnog boravišta ili koje ne mogu dokazati svoj identitet.

Privođenje se naređuje pismeno. U naredbi mora biti označeno ime osobe koja se ima privesti i uzrok zbog koga se naređuje privođenje. Naredba mora biti snabdjevena službenim pečatom i potpisom službenika koji je privođenje naredio.

7) Rokovi

Član 88.

Rokovi se računaju na sate, dane, mjesece i godine.

U jedan dan računa se 24 sata, a mjeseci i godine računaju se u kalendarskom trajanju.

Rokovi na sate računaju se od slijedećeg sata po onome u koji pada početak roka. Tai će se sat označiti na spisu.

U rok koji se računa na dane ne uračunava se dan u koji pada početak roka.

Rokovi određeni po mjesecima ili godinama svršavaju se protekom onoga dana posljednjeg mjeseca ili godine koji po svome datumu odgovara danu kada je rok otpočeo.

Član 89.

Kad je izjava skopčana sa rokom, smatra se da je dana u roku, ako je prije nego što rok istekne predana onome tko je za njezin primitak ovlašten.

Izjava se može podnijeti i preko pošte preporučeno, kao i brzojavnim putem. Dan predaje pošti smatra se kao dan predaje onome tko je ovlašten za primitak.

Član 90.

Ako posljednji dan roka pada u koji državni praznik ili u nedjelju, rok istječe protekom prvog idućeg dana.

Član 91.

Okrivljenome koji propusti rok za izjavu žalbe na rješenje o prekršaju može se iz opravdanih razloga dopustiti povraćaj u prijašnje stanje, ako u roku od tri dana po prestanku uzroka zbog koga je propušten rok podnese molbu za povraćaj u prijašnje stanje i ako istodobno sa molbom preda i žalbu.

O povraćaju u prijašnje stanje rješava državni organ nadležan da rješava o žalbi u drugom stepenu. Kada nadležni državni organ dozvoli povraćaj u prijašnje stanje, riješit će istodobno i o žalbi.

Član 92.

Molba za povraćaj u prijašnje stanje predaje se državnom organu kome se predaju žalbe. Protiv rješenja o molbi za povraćaj u prijašnje stanje nije dopuštena žalba.

Po proteku jednog mjeseca od dana propuštenog roka ne može se tražiti povraćaj u prijašnje stanje.

Član 93.

Molba za povraćaj u prijašnje stanje ne zadržava izvršenje rješenja o prekršaju, ali državni organ kome je predana molba može prema okolnostima narediti da se izvršenje kazne odloži do rješenja molbe o povraćaju.

G l a v a VII.

Pokretanje i tok administrativno-kaznenog postupka

1) Povod za pokretanje postupka

Član 94.

Za pokretanje postupka služe: prijava državnog organa, ustanove ili poduzeća; službenih osoba, društvenih organizacija i pojedinaca; zahtjev javnog tužila; prijedlog oštećenoga; prijavljivanje i priznanje samog učinoca prekršaja; neposredno saznanje državnog organa nadležnog za vođenje postupka, kao i saznanje o prekršaju i učinocu bilo na koji način.

Prijava se podnosi pismeno ili usmeno na zapisnik.

Član 95.

Administrativno-kazneni postupak provodi se brzo i kratko, ali tako da se time ne ometa donošenje pravnog rješenja o prekršaju.

Dokazivanje će se ograničiti na činjenice koje su bitne za utvrđivanje materijalne istine.

2) Saslušanje okrivljenoga

Član 96.

Okrivljeni mora biti saslušan o predmetu zbog koga se protiv njega vodi postupak.

Član 97.

Okrivljeni se ispituje usmeno.

U početku prvog ispita od okrivljenoga će se prvo uzeti opći osobni podaci ovim redom: porodično, očevo i rođeno ime i nadimak, zanimanje, dan, mjesec, godina i mjesto rođenja, mjesto stanovanja, bračno stanje i broj djece, državljanstvo, pismenost, imovno stanje, da li je, kada i za što sudski i administrativno kažnjavao, da li se nalazi pod istragom i ako je maloljetan tko mu je zakonski zastupnik.

Poslije uzimanja općih osobnih podataka osoba koja vodi postupak saopćit će okrivljenome u toku ispitivanja zašto je uzet na odgovornost i pozvat će ga da iskaže sve što je u vezi sa prekršajem zbog koga se saslušava.

Član 98.

Okrivljeni će se suočiti sa svjedokom ili saučesnikom, ako se njihov iskazi ne slažu u važnim točkama i ako se to protuslovlje ne može na drugi način otkloniti.

Ako priznanje okrivljenog odgovara istraženim okolnostima, ne će se dalje pribirati dokazi.

Član 99.

Ako je okrivljeni gluhi, postaviti će mu se pitanje pismeno, a ako je nijem, pozvat će se da pismeno odgovori. Ako se saslušanje ne može obaviti na ovaj način, pozvat će se radi tumačenja takva osoba koja se sa okrivljenikom može sporazumjeti.

Član 100.

Okrivljeni koji nema boravišta, ili koji ne može dokazati svoj identitet, ili ako postoji opravdana sumnja da će pobjeći, može biti stavljen u pritvor.

Pritvorenik će se saslušati odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od pritvaranja.

Pritvor će se uračunati u vremenitu kaznu, odnosno u novčanu kaznu, računajući jedan dan pritvora u jedan dan lišenja slobode, tri dana popravnog rada, odnosno 150 dana novčane kazne.

Član 101.

Osobe u napitom stanju koje po svome držanju predstavljaju opasnost za javni red i mir, ili čiji se život nalazi u opasnosti zbog toga stanja, pritvorit će se dok se ne otriježne.

3) Saslušanje svjedoka

Član 102.

Ako je za utvrđivanje činjenica potrebno, u administrativno-kaznenom postupku saslušati će se svjedoci.

Svaka osoba koja je kao svjedok pozvana, dužna je na poziv doći i svjedočiti. Osobe koje zbog iznemoglosti, bolesti ili nesposobnosti ne mogu doći po pozivu, ispitat će se kao svjedoci u svome stanu.

Svjedok se može osloboditi od dužnosti svjedočenja, ako za to navede opravdane razloge, a naročito ako je u bliskom srodstvu sa okrivljenim.

Član 103.

Kao svjedoci ne mogu se saslušati službene i druge osobe o činjenicama koje su dužne čuvati kao službenu tajnu, dok ih od toga ne oslobodi nadležni organ.

Član 104.

Svjedoka ispituje službena osoba koja vodi postupak, osim ako svjedok živi izvan njezinog područja, u kom slučaju saslušanje može obaviti nadležni državni organ na čijem području svjedok boravi.

Član 105.

Svjedoci se ispituju pojedinačno i odvojeno od drugih svjedoka.

Svjedok će se prije ispita opomenuti da na sva pitanja kaže pravu istinu, da lažna ne prešuti i upozorit će se na posljedice koje će snositi ako lažno svjedoči.

Član 106.

Od svjedoka će se prvo uzeti opći osobni podaci ovim redom: porodično, očevo i rođeno ime, godine života, zanimanje, mjesto rođenja, mjesto stanovanja, da li se nalazi pod istragom i u kakvom je odnosu prema okrivljenom, odnosno prema oštećenom.

U toku ispitivanja svjedok će se pozvati da kaže sve što mu je poznato o predmetu i po potrebi postaviti će mu se posebna pitanja radi dopunjenja ili razjašnjenja onoga što je iskazao. Svjedok će se uvijek pitati, otkuda mu je poznato ono što svjedoči.

Član 107.

Ako je potrebno utvrditi da li svjedok poznaje osobu ili predmete, tražit će se od njega da ih najprije opiše i da navede znakove razlikovanja, pa će mu se potom pokazati osoba ili predmet radi pozivanja.

Član 108.

Svjedoci se mogu suočiti, ako se njihovi iskazi ne slažu u važnim točkama, a to se protuslovlje ne može otkloniti na drugi način.

Član 109.

Ako je svjedok gluhi ili nijem, saslušat će se na način predviđen u čl. 99. ovog zakona.

4) Uvidaj

Član 110.

Ako je za utvrđivanje i razjašnjenje kakve važne činjenice potrebno osobno opažanje, izvršit će se uvidaj.

Državni organ koji je naredio uvidaj odredit će koje će se osobe pozvati da prisustvuju uvidaju.

5) Vještačenje

Član 111.

Kada je za utvrđivanje ili ocjenu činjenica potrebna naročita sprema, odredit će se jedan ili dva vještaka.

Za vještaka se ne može uzeti osoba koja ne može biti svjedok.

Član 112.

Nalaz vještaka unosi se u zapisnik odmah, a može se dati i u roku koji odredi državni organ koji vodi postupak.

Nesuglasnost ili nejasnost u mišljenju i nalazu vještaka otklonit će se njihovim saslušanjem ili ponavljanjem vještačenja preko istih ili drugih vještaka.

6) Pretresanje stana i osoba

Član 113.

Pretresanje stana i drugih prostorija, kao i osoba, može se poduzeti samo onda kad ima dovoljno temelja da će se u prostorijama, stvarima ili kod osoba naći predmeti ili tragovi koji bi mogli biti od važnosti za postupak, odnosno da će se pretresanjem stana i drugih prostorija okrivljeni uhvatiti.

Član 114.

Pretresanje naredjuje državni organ koji vodi postupak. Osobni pretres žena vrši žena službenik ili druga ženska osoba kojoj se može povjeriti vršenje pretresa.

Službena osoba koja ima izvršiti pretresanje stana i prostorija mora imati pismeno rješenje koje će se prije pretresanja saopćiti.

Član 115.

Prije pretresanja pozvat će se onaj kod koga se pretresanje vrši da sam izda osobu ili predmete koji se traže. Ako se na ovaj način ne dobije ono što se traži, izvršit će se pretresanje.

Ako je odlaganje vezano sa opasnošću, ili ako se pretresanje vrši u javnim prostorijama pretresanju će se pristupiti odmah i bez poziva da se izdaju osobe ili predmeti.

Član 116.

Pretresanje stana vrši se danju. Ako je u toku pretresanja nastupila noć, započeto pretresanje ne će se zbog toga prekinuti.

Pretresanju stana će prisustvovati dva punoljetna građanina.

Član 117.

Držalac stana ili prostorija pozvat će se da prisustvuje pretresu. Ako je ovaj odsutan, pozvat će se da pretresanju prisustvuje jedan od odraslih ukućana, odnosno susjed.

Vrata na stanu ili drugim prostorijama i ostavama otvori će se, ako ih vlasnik ili njegov punomoćnik sam ne otvori na poziv službene osobe, ili ako je on odsutan.

Pretresanje u državnim ustanovama i društvenim i zadružnim organizacijama može se vršiti samo u prisustvu starješine te ustanove, odnosno organizacije ili njegovog zamjenika.

Pretresanje u vojnim ustanovama i ustanovama koje uživaju eksteritorijalnost nije dopušteno.

Član 118.

Predmeti koji su pretresanjem traženi oduzet će se.

Ako se pretresanjem otkriju predmeti koji su uzeti iz javnog saobraćaja, ili se odnose na krivično djelo ili kakav drugi prekršaj, također će se oduzeti.

Član 119.

O svakom pretresanju sastavit će se zapisnik u koji će se osim drugih podataka unijeti rješenje na temelju koga je pretresanje izvršeno i popis svih oduzetih predmeta. Prijepis zapisnika izdaje se osobi kod koje je pretresanje izvršeno.

7) Kazna za povredu postupka

Član 120.

Svjedok ili vještak koji ne dođe na poziv i svoj izostanak ne opravda, kaznit će se novčano do 500 dinara, a ako bez opravdanih razloga ne će da svjedoči odnosno vještači, kaznit će se novčano do 1000 dinara. U slučaju da se novčana kazna ne isplati u određenom roku, zamjenit će se kaznom popravnog rada, računajući jedan dan popravnog rada za svakih 50 dinara.

Član 121.

Osoba koja se tokom postupka i kraj opomene nepristojno ponaša ili onemeta službeni rad, kaznit će se novčanom kaznom do 500 dinara, koja će se u slučaju nespote u određenom roku razmjerno zamijeniti kaznom popravnog rada.

Član 122.

Izjavljena žalba ne zahtijeva od izvršenja kaznu izrečenu svjedoku ili vještaku zbog toga što nije htio svjedočiti odnosno vještačiti.

G l a v a VIII.

Rješenje o prekršaju

1) Donošenje rješenja

Član 123.

Poslije prikupljenog dokaznog materijala u postupku donosi se rješenje o prekršaju.

Kada o prekršaju rješava izvršni odbor narodnog odbora ili komisija, rješenje o prekršaju donosi se većinom glasova.

Član 124.

Rješenje o prekršaju sadrži naziv državnog organa, osobne podatke okrivljenoga, predmet postupka, dispozitiv, obrazloženje i uputstvo o žalbi, kao i datum, podpis i pečat.

Član 125.

U dispozitivu se rješava o prekršaju izricanjem kazne, odnosno oslobođenjem od kazne ili obustavljanjem postupka, o naknadi štete i o troškovima postupka.

Član 126.

U obrazloženju se ukratko navodi stanje stvari u vezi sa dokazima i obranom i pravni propisi na kojima se temelji odgovornost okrivljenoga, odnosno oslobođenje od kazne ili obustavljanje postupka.

Član 127.

U uputstvu o žalbi daje se stranci objašnjenje da protiv rješenja o prekršaju ima pravo žalbe, kome se državnim organu ona izjavljuje i kome se predaje, u kom roku, kao i to da se žalba može podnijeti pismeno ili usmeno u zapisnik.

Član 128.

Kada u toku postupka okrivljeni umre, nastupi zastara gonjenja, ili se na temelju provedenog postupka ustanovi, da djelo nije prekršaj, odnosno da nema dokaza da je prekršaj učinio okrivljeni, ili da ne postoje drugi temelji odgovornosti, donijet će se rješenje kojim se postupak obustavlja.

2) Naknada štete

Član 129.

Oštećena osoba može do donošenja rješenja o prekršaju u prvom stepenu podnijeti zahtjev za naknadu štete učinjenu prekršajem.

O zahtjevu oštećenog odlučit će se u rješenju o prekršaju. Ako se visina štete ne može utvrditi, ili ako bi se raspravljajući o šteti ometao brzi tok postupka, oštećeni će se uputiti da svoju tražbinu ostvaruje kod nadležnog suda. Ako oštećeni traži veću naknadu nego što mu se ona može priznati prema utvrđenim okolnostima, odredit će mu se naknada prema utvrđenim okolnostima, a za ostatak uputit će se da ga ostvaruje kod nadležnog suda.

3) Troškovi postupka

Član 130.

Troškove postupka snosi osoba koja je kažnjena za prekršaj.

Troškove postupka za prekršaj po kome je postupak obustavljen snosi država. Osobe oslobođene od kazne mogu biti oslobođene i od troškova postupka.

Ako se u jednom postupku donese rješenje o prekršaju za više osoba, troškove tog postupka razmjerno će biti kažnjene osobe.

Ako je postupak obustavljen zbog neistinitog prijedloga oštećenog, troškove postupka snosi oštećeni.

U rješenju o prekršaju odredit će se, tko snosi troškove postupka i u kom iznosu. Ako za utvrđivanje veličine troškova nema dovoljno podataka, mogu se oni odrediti i naknadnim rješenjem.

Član 131.

Troškovi postupka obuhvaćaju stvarno učinjene izdatke za pravilno vodenje postupka.

Ministar unutrašnjih poslova narodne republike donijet će potanje odredbe o troškovima postupka.

Član 132.

Troškovi postupka i dosudjenja naknada štete učinjene prekršajem naplaćuju se administrativnim putem. Naplatu troškova i naknade štete iz nekretnina vrši nadležni kotarski sud prisilnim putem.

G l a v a IX.

Pravna sredstva

1) Žalba

Član 133.

Protiv prvostepenog rješenja o prekršaju okrivljeni ima pravo žalbe neposredno višem državnim organu. Ovo pravo ima oštećeni samo u pogledu naknade štete.

Pravo žalbe imaju i osobe kažnjene po čl. 120. i 121. ovog zakona.

Član 134.

Žalba se podnosi u roku od osam dana od dana saopćenja rješenja.

Žalba se predaje pismeno ili usmeno u zapisnik državnim organu koji je donio prvostepeno rješenje.

Član 135.

Žalba se ne mora posebno obrazložiti, već je dovoljno da žalilac navede u čemu je nezadovoljan rješenjem.

Član 136.

Državni organ kome je žalba predana dužan je da je bez odlaganja dostavi državnim organu nadležnom za donošenje rješenja u drugom stepenu.

Član 137.

Viši državni organ odbacit će nepravodobnu ili nedopuštenu žalbu. Ako drugostepeni organ povodom ove žalbe utvrdi da je rješenjem o prekršaju povrijeđen zakon, razmotrit će po službenoj dužnosti cio predmet i donijeti rješenje o samoj stvari.

Rješavajući o žalbi, viši državni organ može riješiti o prekršaju potvrditi, poništiti, ili izmijeniti.

Viši državni organ poništiti će rješenje o prekršaju kad utvrdi da je prvostepeno rješenje donio stvarno nenadležni organ i predmet će ustupiti stvarno nadležnom organu.

Ako je žalbu izjavio samo okrivljeni, rješenje o prekršaju ne može biti izmijenjeno na njegovu štetu.

Viši državni organ može prije donošenja rješenja stvar vratiti prvostepenom organu radi dopune postupka.

2) Ukidanje i poništaj pravomoćnog rješenja o prekršaju po pravu nadzora

Član 138.

Svaki državni organ viši od organa koji je donio prvostepeno rješenje može u okviru svoje nadležnosti

ukinuti nezakonito ili nepravilno pravomoćno rješenje o prekršaju i po vlastitoj inicijativi. U slučaju ukidanja pravomoćnog rješenja stvar će se ustupiti nadležnom prvostepenom državnom organu na ponovno rješavanje.

Viši državni organ može nezakonito pravomoćno rješenje o prekršaju poništiti. U tom slučaju prestaju pravne posljedice izazvane rješenjem o prekršaju.

Član 139.

Pravo ukidanja i poništaja rješenja o prekršaju može se vršiti u roku od šest mjeseci po njegovoj pravomoćnosti.

G l a v a X.

Mandatni postupak

Član 140.

Za prekršaje za koje je propisana samo novčana kazna i to u točno utvrđenom iznosu, ali najviše do 50 dinara, državni organ može u svojim propisima ovlastiti pripadnike narodne milicije ili službenike inspekcijskih organa da na licu mjesta naplaćuju te novčane kazne od osoba koje zateknu na djelu izvršenja prekršaja. Zakonom i uredbom mogu se ovlastiti i druge službene osobe da za određene prekršaje naplaćuju kazne po ovom postupku.

Naplaćivanje kazne vrši se izdavanjem potvrde.

Protiv naplaćivanja novčane kazne na licu mjesta nema mjesta žalbi.

Ako se ne primjeni naplata kazne na licu mjesta, podnjet će se prijava državnom organu nadležnom za donošenje rješenja o prekršaju. Isto tako će se postupiti i u slučaju, ako osoba koja je učinila prekršaj ne će da plati kaznu odmah.

Naplata novčane kazne na licu mjesta ne primjenjuje se prema djeci do četrnaest godina.

TREĆI DIO

IZVRŠENJE KAZNE

G l a v a XI.

Opće odredbe

Član 141.

Rješenje o prekršaju izvršuje se kad postane izvršno.

Rješenje o prekršaju postaje izvršno kada se pravomoćno rješenje saopći okrivljenom. U slučaju novčane kazne, rješenje postaje izvršno kad istekne u njemu predviđeni rok za plaćanje kazne.

Ako kažnjeni ne može dokazati svoj identitet, ili ako nema stalnog boravišta, a državni organ koji je rješavao o prekršaju u prvom stepenu nade da kažnjeni može osujetiti izvršenje rješenja o prekršaju, odredit će u rješenju da se ono izvrši bez obzira na žalbu. U ovom slučaju rješenje o prekršaju izvršuje se odmah.

Član 142.

Izvršenje provodi državni organ koji je donio rješenje u prvom stepenu.

Izvršenje kazne lišenja slobode i protjerivanja provodi odsjek (odjel) unutrašnjih poslova pri izvršnom odboru kotarskog odnosno gradskog (rajonskog) narodnog odbora.

Izvršenje kazne popravnog rada provodi odsjek (odjel) unutrašnjih poslova, ukoliko ovu kaznu nije izrekao mjesni narodni odbor.

Član 143.

Kazna lišenja slobode izvršuje se u zatvorima.

Muške osobe izdržavaju kaznu lišenja slobode odvojeno od ženskih osoba.

Član 144.

Kazna popravnog rada izvršuje se pojedinačno ili u radnim grupama, u mjestu boravišta kažnjene osobe ili izvan toga mjesta.

Za vrijeme izdržavanja kazne popravnog rada kažnjena osoba dužna je raditi dodijeljeni posao u određeno vrijeme, a izvan toga vremena nalazi se na slobodi.

Član 145.

Izvršenje kazne lišenja slobode, popravnog rada i protjerivanja odložit će se u slučaju bolesti kažnjene osobe. U slučaju trudnoće izvršenje ovih kazni će se odložiti za vrijeme od tri mjeseca prije i šest mjeseci poslije porođaja.

Član 146.

Započeto izvršenje kazni lišenja slobode i popravnog rada može se prekinuti najduže za deset dana, ako slučaj smrti roditelja, bračnog druga, djece ili drugi opravdani razlozi to iziskuju. Rješenje o tome donosi državni organ koji izvršuje ove kazne.

Vrijeme prekida ne računa se u izvršenje kazne.

Član 147.

Administrativne kazne lišenja slobode, popravnog rada i protjerivanja izvršuju se o trošku države.

Troškovi izvršenja ostalih kazni naplaćuju se administrativnim putem od kažnjene osobe. Prisilnu naplatu troškova iz nekretnina vrši nadležni kotarski sud.

G l a v a XII.

Prelazne i završne odredbe

Član 148.

Posebni propisi o administrativnim prekršajima koji su u važnosti na dan stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi, ali u roku od šest mjeseci moraju biti dovedeni u suglasnost sa odredbama ovog zakona.

Ukoliko su posebnim saveznim ili republikanskim propisima za prekršaje propisane administrativne kazne čije su najviše granice više od onih propisanih ovim zakonom, ili njihova najviša granica nije određena, danom stupanja na snagu ovog zakona primjenjivat će se najviše granice kazni propisane ovim zakonom.

Član 149.

Odredbe prvog dijela ovog zakona primjenjivat će se i na one prekršaje učinjene do dana njegovog stupanja na snagu po kojima postupak nije pravomoćno okončan, ukoliko su blaže za učinioaca.

Odredbe drugog dijela ovog zakona primjenjivat će se i na sve nesvršene predmete prekršaja. U slučaju da je prvostepeno rješenje doneseno prije dana stupanja na snagu ovog zakona, po žalbi protiv takvog rješenja odlučivat će u drugom stepenu organ koji je za to bio nadležan po dosadašnjim propisima.

Član 150.

Poslovnik za administrativno-kazneni postupak i po-
tanje odredbe o izvršenju administrativnih kazni propi-
suje ministar unutrašnjih poslova narodne republike po
općim načelima koja donosi Ministar unutrašnjih poslova
FNRJ.

Član 151.

Ovaj zakon stupa na snagu trideset dana po objav-
ljivanju u »Službenom listu Federativne Narodne Repu-
blike Jugoslavije«.

U. br. 2381.

Beograd, 4. prosinca 1947.

Prezidijum Narodne skupštine
Federativne Narodne Republike Jugoslavije

Tajnik,
Mile Perumčić, s. r.

Predsjednik,
dr Ivan Rjbar, s. r.

790.

U K A Z

Na temelju člana 74. točka 6. Ustava, a u vezi člana
4. točka 9. Zakona o Prezidijumu Narodne skupštine
FNRJ, Prezidijum Narodne skupštine FNRJ proglašuje
Zakon o državnoj arbitraži, koji su donijeli Savezno vi-
jeće i Vijeće naroda Narodne skupštine FNRJ, na svo-
jim sjednicama od 3. prosinca 1947., a koji glasi:

Z A K O N

O DRŽAVNOJ ARBITRAŽI

I. — OPĆE ODREDBE

Član 1.

Svi međusobni imovinski sporovi državnih organa,
državnih ustanova, državnih privrednih poduzeća, mje-
šovitih poduzeća, poduzeća pod sekvestrom i poduzeća
pod upravom državnih organa, zadruženih organizacija i
poduzeća, organizacija, ustanova i poduzeća ratnih voj-
nih invalida, kao i organizacija, ustanova i poduzeća
drugih društvenih organizacija, rješavaju se državnom
arbitražom po propisima ovog zakona.

Ovamo naročito spadaju sporovi o ispunjenju ugo-
vora, sporovi o kvaliteti produkcije, o rokovima i uvje-
tima isporuke robe, o plaćanju, sporovi o zahtjevima
države za nagradu i za naknadu troškova za obnovu,
puštanje u pogon i upravljanje sekvestriranih poduzeća
i t. d.

Državnom arbitražom rješavat će se i sukobi koji
nastanu povodom zaključenja ugovora, a prije nego što
se ugovor zaključi (predugovorna arbitraža), kao i oni
sporovi koji se drugim zakonskim propisima stave u
nadležnost državne arbitraže.

Član 2.

Državne ustanove u smislu ovog zakona jesu oni
organi u sastavu organa državne uprave koji imaju po-
seban proračun prihoda i rashoda a po propisima ili sta-
tutima o svom osnivanju i poslovanju imaju imovinsko-
pravnu samostalnost.

Državna privredna poduzeća jesu poduzeća osnova-
na po propisima Osnovnog zakona o državnim privred-
nim poduzećima i drugim odgovarajućim propisima.

Mješovita poduzeća jesu ona u kojima je država
vlasnik jednog dijela imovine.

Poduzeća pod sekvestrom jesu poduzeća pod upra-
vom nadležnih državnih organa po propisima o konfi-
skaciji i o izvršenju konfiskacije.

Poduzeća pod upravom državnih organa jesu ona
poduzeća koja se nalaze pod upravom tih organa po pro-
pisima o postupanju sa imovinom koju su vlasnici mo-
rali napustiti u toku okupacije ili im je oduzeta od stra-
ne okupatora i njegovih pomagača.

Član 3.

Državna arbitraža se osniva pri kotarskim i grad-
skim narodnim odborima (kotarska i gradska državna
arbitraža), pri oblasnom izvršnom odboru oblasnog na-
rodnog odbora autonomne oblasti (oblasna državna arbi-
traža), pri glavnom izvršnom odboru narodne skupštine
autonomne pokrajine (pokrajinska državna arbitraža),
pri vladama narodnih republika (republikanska državna
arbitraža) i pri Vladi FNRJ (savezna državna arbitraža).

Vrhovni organ državne arbitraže je Glavna državna
arbitraža pri Vladi FNRJ.

Vlade narodnih republika mogu uredbom propisati
osnivanje jedne kotarske, odnosno gradske arbitraže za
više kotareva ili gradova, odnosno za više kotareva i
gradova.

Član 4.

Arbitražna vijeća donose odluke uzimajući u obzir
ostvarenje privrednog plana, zakonske propise, ugovor i
trgovačke običaje i uzance, vodeći računa o općim inte-
resima ekonomske politike države.

Član 5.

Odluke arbitražnih vijeća imaju snagu pravomoćnih
sudskih presuda.

Protiv odluka i zaključaka arbitražnih vijeća nema
mjesta žalbi.

II. — OBAVEZNA ARBITRAŽA

1) Organizacija državne arbitraže

Član 6.

Državne arbitraže sastoje se od stalnih i povremenih
arbitara koje postavlja i razrješava državni organ pri
kome arbitraža postoji.

Stalni arbitri su u stalnoj službi u državnoj arbitraži.
Povremeni arbitri imenuju se na godinu dana iz redova
privrednih i pravnih stručnjaka i rukovodnih službenika
iz državnog i zadružnog aparata.

Član 7.

Državne arbitraže rješavaju sporove u vijećima od
trojice arbitara.

Predsjednik arbitraže određuje predsjednike arbitraž-
nih vijeća iz redova stalnih i povremenih arbitara, a dru-
ge članove vijeća iz reda povremenih arbitara.

Član 8.

Glavna državna arbitraža ostvaruje opće rukovo-
dstvo državnom arbitražom. Njezin je zadatak da osigura
pravilnost i jedinstvo načela u rješavanju i postupku
svih državnih arbitraža u Federativnoj Narodnoj Re-
publici Jugoslaviji.

Glavnu državnu arbitražu pri Vladi FNRJ osnivaju arbitri Savezne državne arbitraže koje odredi Vlada FNRJ i po jedan arbitar republikanskih državnih arbitraža koje odrede vlade narodnih republika.

Predsjednika Glavne državne arbitraže imenuje Vlada FNRJ.

Član 9.

Glavna državna arbitraža rješava sporove u vijećima od pet arbitara.

Predsjednik Glavne državne arbitraže određuje predsjednike i članove vijeća.

Član 10.

Državne arbitraže imaju svoje posebne proračune prihoda i rashoda.

2) Nadležnost državne arbitraže

Član 11.

Kotarske i gradske arbitraže nadležne su za sporove mjesnih i kotarskih, odnosno gradskih organa, ustanova, poduzeća i organizacija sa područja narodnih odbora pri kojima su osnovane, kao i za sporove oblasnih, pokrajinskih i republikanskih organa, ustanova, poduzeća i organizacija sa tog područja, ako vrijednost spora ne premašuje 100.000 dinara.

Član 12.

Oblasna državna arbitraža nadležna je za sporove: u kojima su jedna ili obje stranke oblasni organi, ustanove, poduzeća ili organizacije, ako vrijednost spora premašuje 100.000 dinara;

u kojima su stranke mjesni ili kotarski odnosno gradski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja dviju ili više administrativno-teritorijalnih jedinica autonomne oblasti;

u kojima su jedna ili obje stranke republikanski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja autonomne oblasti, ako vrijednost spora premašuje 100.000 dinara, a nije veća od 150.000 dinara.

Član 13.

Pokrajinska državna arbitraža nadležna je za sporove:

u kojima su jedna ili obje stranke pokrajinski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije, ako vrijednost spora premašuje 100.000 dinara;

u kojima su jedna ili obje stranke republikanski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja autonomne pokrajine, ako vrijednost spora premašuje 100.000 dinara, a nije veća od 250.000 dinara;

u kojima su stranke mjesni ili kotarski, odnosno gradski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja dviju ili više administrativno-teritorijalnih jedinica autonomne pokrajine.

Član 14.

Republikanska državna arbitraža nadležna je za sporove:

u kojima su jedna ili obje stranke republikanski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja te republike, ako vrijednost spora premašuje 100.000 dinara;

u kojima su jedna ili obje stranke savezni organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja te republike, ako vrijednost spora ne premašuje 250.000 dinara i ako se ne radi o sporovima sa Ministarstvom na-

rodne obrane, njegovim ustanovama i poduzećima i ovlaštenim vojnim komandama;

u kojima su stranke mjesni ili kotarski, odnosno gradski organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja dviju ili više administrativno-teritorijalnih jedinica te republike.

Član 15.

Savezna državna arbitraža nadležna je za sporove:

u kojima su jedna ili obje stranke savezni organi, ustanove, poduzeća ili organizacije, ako vrijednost spora premašuje 250.000 dinara;

u kojima su stranke organi, ustanove, poduzeća ili organizacije sa područja dviju ili više narodnih republika;

u kojima je jedna stranka Ministarstvo narodne obrane, ili jedna ili obje stranke njegove ustanove, poduzeća ili ovlaštene vojne komande.

Član 16.

Imovinske sporove između ustanova i poduzeća koja se nalaze pod administrativno-operativnim руководством istog državnog organa rješavaju unutrašnja arbitražna vijeća ovog državnog organa.

Unutrašnja arbitražna vijeća osnivaju se prema potrebi. Predsjednika vijeća i arbitre određuje osoba ovlaštena za zastupanje državnog organa pri kome ovo arbitražno vijeće postoji. Arbitri se mogu odrediti i za redovno vršenje ove dužnosti.

Član 17.

Glavna državna arbitraža može zahtijevati da joj se ustupi na rješavanje svaki spor po ovom zakonu, bez obzira na nadležnost.

Republikanska državna arbitraža može zahtijevati da joj se ustupi na rješavanje svaki spor iz nadležnosti kotarske, gradske, oblasne i pokrajinske arbitraže sa područja te republike.

Član 18.

Vijeće Glavne državne arbitraže može po inicijativi predsjednika Glavne državne arbitraže ili na prijedlog Predsjednika Privrednog savjeta, Predsjednika Savezne planske komisije, ili Predsjednika Savezne kontrolne komisije svaki spor koji je bio na rješavanju pred ma kojim arbitražnim vijećem u zemlji, ponovno uzeti u rješavanje najkasnije u roku od 60 dana od dana donošenja odluke nižeg arbitražnog vijeća. Uzimanje spora na ponovno razmatranje obustavlja izvršenje odluke nižeg arbitražnog vijeća.

Član 19.

Plenum Glavne državne arbitraže saziva u zasjedanje predsjednik.

Plenum donosi načelne odluke o postupku pred arbitražnim vijećima i izdaje opća uputstva za rad; utvrđuje trgovačke običaje i uzance u svrhu izdavanja zbornika ovih običaja i uzanca.

3) Postupak pred arbitražnim vijećem i donošenje odluke.

Član 20.

Postupak pred arbitražama pokreće se po pismenaj tužbi stranke. Tužba treba da sadrži i izlaganje činjenica i predmet spora.

Član 21.

Predsjednik državne arbitraže ustupit će tužbu, odnosno prijedlog za koji ona nije nadležna, nadležnoj državnoj arbitraži, odnosno drugom nadležnom državnom organu, i o tome će obavijestiti stranku.

Član 22.

Pred arbitražnim vijećem zastupaju državne organe, ustanove i državna privredna poduzeća osobe koje su za to ovlaštene po postojećim propisima o zastupanju.

Mješovito poduzeće, poduzeće pod sekvestrom i poduzeće pod upravom zastupa osoba koja poduzećem upravlja, odnosno onaj koga ta osoba ovlasti.

Član 23.

Postupkom rukovodi predsjednik arbitražnog vijeća. On se stara da se postupak obavi na objektivan, stručan i prikladan način, u koju svrhu, u sporazumu sa arbitrima, odlučuje o saslušanju stranaka, o izvodenju dokaza, o pribavljanju mišljenja stručnjaka i vještaka i t. d. Predsjednik arbitražnog vijeća može, kad to smara za potrebno, odrediti izvan sjedišta arbitraže drugo mjesto gdje će se rasprava održati.

Zastupnici stranaka treba po pravilu da prisustvuju raspravi i daju svoje izjave. U slučaju da koja od pozvanih stranaka ili obje izostanu sa rasprave, predmet se može riješiti u njihovoj odsutnosti.

Predsjednik arbitražnog vijeća može osobu koja remeti red na raspravi ili se ne pokorava njegovim naredbama kazniti novčanom kaznom do 2.000 dinara, a može je i udalжити sa rasprave.

Član 24.

Stranku koja ne izvrši parničnu radnju koja je naređena zaključkom arbitražnog vijeća, predsjednika ili arbitra, ili čiji zastupnik nemarno ili nesavjesno obavlja zastupničku dužnost, arbitražno vijeće može kazniti novčanom kaznom do 12.000 dinara.

Ove kazne naplaćivat će se u korist državnog organa pri kome postoji državna arbitraža čije je vijeće izreklo kaznu.

Član 25.

Sporove ispod 25.000 dinara pred saveznom državnim arbitražom i republikanskim državnim arbitražama rješavat će jedan arbitar, ukoliko predsjednik državne arbitraže, obzirom na važnost spora, ne nalazi da spor treba rješavati arbitražno vijeće.

Član 26.

Arbitražno vijeće može se obratiti svim državnim organima i sudovima za ukazivanje pravne pomoći.

Član 27.

Podatke koji se smatraju službenom tajnom učesnici mogu iznositi samo po odobrenju rukovodioca državnog organa koji je ovlašten za zastupanje odnosno po odobrenju administrativno-operativnog rukovodioca.

Podaci koji se smatraju službenom tajnom, a izneseni su pred arbitražnim vijećem, ostaju službena tajna za sve učesnike na raspravi.

Član 28.

Po završenoj raspravi arbitražno vijeće donosi odluku. U odlučivanju sudjeluju ravnopravno svi članovi. Odluka se donosi većinom glasova.

O vijećanju se vodi zapisnik koji potpisuju svi članovi vijeća i zapisničar. Član koji se ne slaže sa odlukom može svoje mišljenje izdvojiti na zapisniku.

Odluka kojom se rješava spor mora biti pismeno sastavljena, obrazložena i u otpravcima dostavljena strankama.

Član 29.

U slučajevima gdje arbitražno vijeće utvrdi povredu planske ili ugovorne discipline, ili nepravilno, neuredno ili nesavjesno poslovanje, podniet će disciplinsku prijavu protiv odgovornog službenika nadležnom administrativno-operativnom rukovodiocu odnosno ministarstvu.

Član 30.

Arbitražna vijeća dužna su o svakom sporu obavijestiti nadležno ministarstvo financija odnosno povjerenika za financije glavnog izvršnog odbora autonomne pokrajine i nadležnu plansku komisiju, radi eventualnog upućivanja svoga predstavnika na raspravu. Predstavnik ministarstva financija odnosno povjerenik za financije i predstavnik planske komisije može sudjelovati u raspravi i iznositi svoje gledište bez prava odlučivanja.

Sve odluke kojima se rješava spor moraju arbitražna vijeća u prijepisu dostaviti nadležnom ministarstvu financija i nadležnoj planskoj komisiji.

Član 31.

U svrhu učvršćivanja ugovorne i planske discipline, a u slučajevima jasne povrede ugovora od strane jednog državnog organa, ustanove ili poduzeća, arbitražno vijeće može po prijedlogu planske komisije ili organa opće državne kontrole, ne čekajući prijedlog stranke, pozvati osobe ovlaštene za zastupanje državnih organa, ustanova ili poduzeća u svrhu pokretanja postupka.

Arbitražna vijeća mogu i po vlastitoj inicijativi, ne čekajući prijedlog stranke, pozvati državni organ, ustanovu ili poduzeće, kao i združnu organizaciju ili poduzeće koje još ne učestvuje u sporu, da pokrene postupak, ako je to potrebno da se raspravi poslovni odnos utemeljen između koje od stranaka u sporu i tog organa, ustanove, poduzeća, ili združne organizacije, a može i na ove proširiti postupak koji je u toku među drugim strankama.

Arbitražna vijeća dužna su osobi ovlaštenoj za zastupanje državnog organa ili ustanove, odnosno administrativno-operativnom rukovodiocu ukazati na nedostatke i nepravilnosti u radu državnog organa, ustanove ili poduzeća, koje su ustanovili u toku rasprave.

Član 32.

Za sve zahtjeve podnesene državnim arbitražama, osim sporova po ugovoru o arbitraži, taksa će se naplaćivati u gotovom prema pravilniku koji propiše Ministar financija FNRJ u suglasnosti sa Predsjednikom Privrednog savjeta Vlade FNRJ. Do donošenja ovog pravilnika takse kod državnih arbitraža naplaćivat će se u iznosima i na način na koji se naplaćuju kod narodnih sudova. U istim ovim iznosima i na isti način naplaćivat će se taksa i u sporovima na temelju ugovorne arbitraže.

Arbitražno vijeće može osloboditi stranke plaćanja taksa, ako nijedna od stranaka nije odgovorna što je spor nastao.

Arbitražno vijeće odlučit će o troškovima postupka u samoj odluci ili posebnim zaključkom.

4) Izvršenje odluka arbitražnih vijeća

Član 33.

Odluku arbitražnih vijeća izvršuju stranke u ostavljenom roku. Rok za izvršenje iznosi 15 dana, ukoliko samom odlukom nije drukčije određeno.

Član 34.

U slučaju da stranka ne izvrši odluku u ostavljenom roku, arbitražno vijeće će, po izvještaju druge stranke da odluka nije izvršena i po prethodnom saslušanju nadležnog financijskog organa, odlučiti o načinu izvršenja i o sredstvima na kojima se izvršenje ima provesti, određujući istodobno organ za provođenje izvršenja.

Arbitražno vijeće odlučuje o načinu i sredstvima izvršenja i u slučaju kada ono nije donijelo odluku, već se izvršenje traži na temelju drugog izvršnog naslova, a tražilac izvršenja i izvršenik su koji od organa, ustanova, poduzeća, zadruga ili organizacija iz čl. 1. st. 1. ovog zakona.

Protiv službene osobe koja ne izvrši odluku arbitražnog vijeća, državna arbitraža može podnijeti disciplinsku i krivičnu prijavu.

III. — UGOVORNA ARBITRAŽA

Član 35.

Organj, ustanove, poduzeća, zadružne i druge organizacije, označeni u čl. 1. st. 1. ovog zakona, mogu ugovoriti nadležnost državne arbitraže sa privatnim, privrednim poduzećima i privatnim fizičkim i pravnim osobama za sve imovinske sporove koji proisteknu iz njihovog ugovornog odnosa.

Ugovor o rješavanju sporova putem državne arbitraže mora biti pismen.

Nadležnost unutrašnjih arbitražnih vijeća (čl. 16.) ne može se ugovoriti.

Član 36.

Arbitražno vijeće, osnovano na temelju ugovorne arbitraže sastoji se od predsjednika vijeća koji odredi predsjednik državne arbitraže, i po jednog arbitra koje odrede stranke iz reda povremenih arbitara. Ako stranka ne odredi arbitra, odredit će ga predsjednik državne arbitraže.

U slučaju kad na jednoj strani ima više stranaka, one će sporazumno odrediti jednog arbitra, a ako se o tome ne sporazume ovog arbitra odredit će predsjednik državne arbitraže.

Član 37.

Svoju odluku ovo arbitražno vijeće donosi većinom glasova, zasnivajući je na utvrđenom činjeničnom stanju, zakonskim propisima, ugovoru i trgovačkim običajima i uzancama, vodeći uvijek računa o ostvarenju privrednog plana.

Član 38.

Sve ostale odredbe ovog zakona važe i za ugovornu arbitražu.

IV. — ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

Potanje odredbe za izvršenje ovog zakona propisat će uredbom Vlada FNRJ.

Član 40.

Ovlašćuje se Ministar financija FNRJ da izda uputstvo o tome iz kojih će sredstava državna privredna poduzeća pokriti plaćene kamate iznad planiranog iznosa, penale zbog neizvršenja ugovora, parnične troškove kao i kazne izrečene odlukom arbitražnog vijeća.

Član 41.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje važiti Zakon o rješavanju imovinskih sporova putem državne arbitraže od 12. prosinca 1946.

Član 42.

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest dana po objavljivanju u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

U. br. 2378.

Beograd, 3. prosinca 1947.

Prezidijum Narodne skupštine
Federativne Narodne Republike Jugoslavije

Tajnik,
Mile Peruničić s. r.

Predsjednik,
dr Ivan Ribar s. r.

791.

U K A Z

Na temelju člana 74. točka 6. Ustava, a u vezi člana 4. točka 9. Zakona o Prezidijumu Narodne skupštine FNRJ, Prezidijum Narodne skupštine FNRJ proglašuje Zakon o dopuni Zakona o ordenima i medaljama Federativne Narodne Republike Jugoslavije koji su donijeli Savezno vijeće i Vijeće naroda Narodne skupštine FNRJ na svojim sjednicama od 28. studenoga 1947., a koji glasi:

Z A K O N

O DOPUNI ZAKONA O ORDENIMA I MEDALJAMA FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Član 1.

U čl. 5. Zakona o ordenima i medaljama Federativne Narodne Republike Jugoslavije od 30. listopada 1946. mjesto riječi »grupama radnika i poduzećima« staviti »grupama radnika, poduzećima i ustanovama«.

Iza člana 5a) dodaje se nov član 5b) koji glasi:
»Osim ordena i medalja navedenih u čl. 3., 5. i 5a) ovog zakona uvodi se i »Medalja rada«.

Medalja rada dodjeljuje se pojedincima, grupama radnika, poduzećima i ustanovama kao državno priznanje za pokazani radni heroizam, za naučne i tehničke izume, kao i za naročito pokazane osobne ili grupe uspehe u stvaralačkom radu na obnovi i izgradnji nove države.«

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

U. br. 2379

Beograd, 3. prosinca 1947.

Prezidijum Narodne skupštine
Federativne Narodne Republike Jugoslavije

Tajnik,
Mile Peruničić, s. r.

Predsjednik,
dr Ivan Ribar, s. r.

792.

U K A Z

O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O KULTURNOJ SURADNJI IZMEĐU FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE MAĐARSKE

Na temelju člana 74. točka 9. Ustava i člana 7. Zakona o Prezidijumu Narodne skupštine FNRJ Predsjedništvo Prezidijuma Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije odlučuje da se ratificira Konvencija o kulturnoj suradnji između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Mađarske zaključene u Beogradu 15. listopada 1947. a koja glasi:

KONVENCIJA O KULTURNOJ SARADNJI IZMEĐU
FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE MAĐARSKE

Влада Федеративне Народне Републике Југославије с једне стране и Влада Републике Мађарске с друге стране, у жељи да односи пријатељства између народа Југославије и народа Мађарске постану што тешњи и трајнији путем узajамног упознавања и усклађивања њихових културних добара, а сматрајући да је најбоље средство које води том циљу оживљење, олакшање и ширење непосредних односа између грађана обеју држава на пољу науке, књижевности, уметности и свих осталих манифестација културног живота, одлучиле су да у том циљу склопе Конвенцију о културној сарадњи и именовале су за своје пуномоћнике:

Влада Федеративне Народне Републике Југославије:

господин Маријана Стилиновића, Претседника Комитета за школе и науку.

Влада Републике Мађарске:

господин Др. Бржа Молнара, Министра иностраних послова.

који су се, пошто су измењали своја пуномоћја, за која је нађено да су у добром и исправном облику, сложили у следећем:

Члан 1

У оквиру узajамних научних, књижевних, уметничких и културних односа, свака од Високих Страна Уговорница обавезује се да ће према грађанима и установама друге Високе Страна Уговорнице поступати са највећом могућом склоношћу и предисретљивошћу.

Члан 2

Свака од Високих Страна Уговорница основаће на својој територији, чим за то буду створени повољни услови и материјалне могућности, Научни институт, који ће се базирати свестраним проучавањем живота и културе народа друге Страна Уговорнице.

Члан 3

За остварење задатака ове Конвенције, Високе Страна Уговорнице основаће Југословенску-мађарску мешовиту комисију.

Мешовита комисија биће подељена на две секције: једна са седиштем у Београду, а друга са седиштем у Будимпешти. У састав Београдске секције ући ће један претставник Министарства иностраних послова, два претставника Комитета за културу и уметност, два претставника Комитета за школе и науку, један претставник Дирекције за информације, један претставник Синдиката, један претставник признате омладинске организације, један претставник организације културних радника, један претставник признате културно-просветне установе становништва

EGYEZMÉNY A KULTURÁLIS EGYÜTTMUKODESRŐL
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ÉS A JUGOSZLAV SZÖVETSÉGI NÉPKÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

A Magyar Köztársaság Kormánya egyrésztől és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Kormánya másrésztől,

attól az óhajtól indítva, hogy Magyarország népe és Jugoszlávia népei között a baráti viszony a kölcsönös megismerés és kulturális javaiknak összhangja hozása által minél szorosabbá váljék és abban a mértékben, hogy ennek a célnak elérésére lehető legjobb eszköz a közvetlen kapcsolatok fejlesztése, megkönnyítése és kiterjesztése a két állam polgárai között az irodalom, a művészet és a kulturális élet minden egyéb megnyitvánulása terén,

elhatározták, hogy ebből a célból egyezményt kötnek a kulturális együttműködésről és meghatalmazottaikul kijelölték:

a Magyar Köztársaság Kormánya dr. Molnár Erik külügyminiszter Urat,

a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Kormánya Stilinović Marijan Urat, a Kulturális és Művészeti Bizottság elnökét,

akik, jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik kicserélése után a következőkben állapodtak meg:

1. szakasz.

A kölcsönös tudományos, irodalmi, művészeti és kulturális kapcsolatok keretében a Magas Szerződő Felek mindegyike kötelezi magát, hogy a másik Magas Szerződő Fél állampolgárai és intézményei iránt a lehető legnagyobb jóindulatot és előzékenységet fog a tanúsítani.

2. szakasz.

Mindkét Magas Szerződő Fél a saját területén mielőtt annak kedvező feltételei és a szükséges anyag, eszközök meglesznek — tudományos intézetek alapul, amely a másik Szerződő Fél népét és kultúráját minden szempontból tanulmányozza.

3. szakasz.

A jelen Egyezmény feladatainak megvalósítására, a Magas Szerződő Felek magyar-jugoszláv Vegyesbizottságot alakítanak.

A Vegyesbizottság két tagozatra oszlik: az egyiknek székhelye Budapest, a másiké Belgrád.

A budapesti tagozatban a Külügyminisztérium két képviselője, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium két képviselője, tájékoztatásügyi szerveink egy képviselője, a Szakszervezeti Tanácsnak az értelmiségi szakszervezetekből kijelölt egy képviselője, a Magyar Ifjúsági Országos Tanácsának egy képviselője, a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Tanács és az Országos Köznevelési Tanács közös megnevezésével kijelölt két képviselő, valamint a magyarországi délszláv származású lakosság elismert kulturális-művelődési

мађарског порекла у Југославији и један претставник
мађарске организације.

У састав Будимпештанске секције ући ће два представника Министарства иностраних послова, два представника Министарства вера и просвете, један представник Дирекције за информације, један представник Синдиката одређен из редова интелектуалних радника, један представник Земаљског савета мађарске омладине, два представника назначена споразумно од стране мађарске Академије наука, мађарског Уметничког савета и Земаљског просветног савета, један представник признате културно-просветне установе становништва југословенског порекла у Мађарској и један представник југословенске организације.

Председнике појединих мешовитих комисија именоване дотичне Владе.

Чланове Београдске секције именоваће Комитет за културу и уметност, а Будимпештанске секције именоваће Министар вера и просвете уз сагласност са заинтересованим министарствима

Претставнике културно-просветних установа и организација становништва југословенског порекла у Мађарској и становништва мађарског порекла у Југославији, делегираће дотичне признате установе и организације.

Мешовитој комисији председаваће наизменично председници Београдске и Будимпештанске секције.

Члан 4

Секције ће састављати пословнике Мешовите комисије. Задатак Мешовите комисије је, да надлежним владама предложи практично спровођење у живот циљева описаних у уводу ове Конвенције. Надлежне владе ће се старати о томе, да се у њиховим земљама све одредбе у погледу тих предлога у најкраћем року реше и изврше.

Секције могу да позову на сарадњу претставнике научних и културних установа обе земље, друштва за културну сарадњу Југославије са Мађарском, као и све друге стручњаке у својству саветника.

Трошкове Мешовите комисије сносиће свака од
Високих Страна Уговорница за једну половину.

Члан 5

Задаци Мешовите комисије су следећи:

а) оснивање професорских катедри и лектората језика, књижевности, историје и географије, техничких и економских наука и других предмета који се тичу уопштавања друге државе, организовање измене истраживача, наставника виших школа и просветних радника, школа других степена, ученика, студената и претставника других професија, узajамно потпомагање студија и стручног васпитања на школама свих врста и давања помоћи у облику стипендија за студије и васпитање или истраживање, оснивање специјалних фондова потребних напред наведеним циљевима, подупирање сарадње академске омладине, помагање сарадње између признатих омладинских организација, између професионалних организација просветних радника, као и између других научних, културних и просветних организација и удружења објег земаља.

б) обе од Високих Страна Уговорница трудиће се да пружи све олакшице поданицима друге Високе Стране Уговорнице за студије на вишим и специјалним школама.

в) склапање споразума, који ће у складу са постојећим законодавством обеју страна, регулирати право похађања виших и стручних школа, као и узajамно признавање већ свршених и свршавајућих сту-

intézményének és szervezeteinek egy-egy képviselője foglalnak helyet.

A Belgrád tagozatban a külügyminisztérium egy képviselője, a kulturális és Művészeti Bizottság, valamint az iskola és Tudományügyi Bizottság két-két képviselője, a tájékoztatásügyi Igazgatóság, a szakszervezetek, az elismert ifjúsági szervezet és a kulturális munkások szervezetének egy-egy képviselője, valamint a jugoszláviai magyar származású lakosság elismert kulturális - közművelődési intézményének és a magyar szervezetének egy-egy képviselője foglalnak helyet.

A Vegyesbizottság egyes tagozatainak elnökét az illető kormány nevezi ki.

A budapesti tagozat tagjait az érdekelt minisztériumok egyetértőleg a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, a belgrádi tagozat tagjait a Kulturális és Művészeti Bizottság jelöli ki.

A magyarországi jugoszláv származású lakosság kulturális - művelődési szervezeteinek és intézményeinek képviselőit és a jugoszláviai magyar származású lakosság képviselőit az illető elismert intézmények és szervezetek delegálták.

A Vegyesbizottság ülésein a budapesti tagozat és a belgrádi tagozat elnöke felváltva elnököl.

A Vegyesbizottság szükség szerint tartja üléseit, azonban legalább évenként kétszer és pedig valószínűleg Magyarországon és Jugoszlávia területén egy egyetemesleg kiválasztott városban.

4. szakasz.

A Vegyesbizottság munkarendjét a tagozatok állítják össze.

A Végveszélyzottság feladata a jelen Egyezmény bevezetésében körülírt célok gyakorlati megvalósítására vonatkozó egyes javaslatok előterjesztése az illetékes kormányokhoz. Az illetékes kormányok pedig gondoskodnak arról, hogy ezeknek a javaslatoknak megfelelő rendelkezések országukban a legrövidebb idő alatt megoldassanak és végrehajlassanak.

A tagozatok a két ország tudományos és művelődési intézményeinek és a Magyarország és Jugoszlávia kulturális együttműködésére alakult társaságok képviselőit, valamint más szakértőket, tanácsadói minőségben együttműködésre hívhatják fel.

A Vegyesbizottság költségeit a Magas Szerződő Felek mindegyike fele-részen viseli.

5. szakasz.

A Vegyesbizottság feladatai a következők:

a) Egyetemi tanszékek és lektorátusok létesítése nyelvi, irodalmi, történelmi és földrajzi, műszaki és gazdasági tudományi téren és egyéb oly tárgyak terén, amelyek a másik Állam megismerésére vonatkoznak; cserék szervezése tudományos kutatók, magasabbfokú iskolák oktatói, a művelődési munkásai, a középiskola iskolák oktatói, tanulói, egyetemi hallgatók és egyéb foglalkozások képviselői részére; mindennemű iskolában folytatható tanulmány és szakképzés kölcsönös támogatása és elősegítése, ösztönzések nyújtása által tanulmányok és nevelés vagy kutatás céljaira; az előbb felsorolt célokra szükséges különleges alapok létesítése; az egyetemi ifjúság együttműködésének támogatása az elismert ifjúsági szervezetek, a művelődési munkásainak szakmai szervezetei, valamint a két Ország egyéb tudományos, kulturális és nevelési szervezetei és egyesületei közötti együttműködés elősegítése

b) A Magas Szerződő Felek mindegyike arra törekszik, hogy a másik Magas Szerződő Fél alátámasztja a főiskolákon és a szakiskolákban folytatandó tanulmányokhoz minden könnyítést megadjon.

c) Olyan megállapodások létesítése, amelyek mindkét Fél törvényeivel összhangban szabályozni fogják a fő- és szakiskolák hallgatásával kapcsolatos kérdéseket, valamint a már elvégzett és elvégzendő tanulmányok, közép-

дија, средњих и вишешколских испита и научних степени.

г) омогућавање рада научним радницима обеју страна у научно-истраживачким установама, на основу реципроцитета.

д) организовање сталних размена научних, књижевних и уметничких публикација и продубљивање односа између научних установа, јавних библиотека и државних збирки, као и осталих средишта народне културе обеју страна

ђ) потпомагање акције прсвода научних, књижевних и уметничких дела, надзор над њиховим исправним избором и вредношћу и узајамно регулисање заштите ауторског права

е) подупирање и олакшање узајамне размене и организације сликарских, графичких, фотографских и других изложби као и музичких и кореографских продукција, позоришних претстава, размена документарних научних и уметничких филмова, грамофонских плоча, аудиција и ретрансмисија на радиу.

ж) организовање предавања, течајева и посета културних радника.

з) организовање екскурзија у циљу међусобног упознавања крајева, спортских приредби, као и олакшање боравка у циљу одмора и лечења у леčiliштима и бањама за синдикате, омладинске организације и научне и културне раднике.

и) оснивање претставништва, агенција за штампу и радио обеју земаља и организовање новинарских екскурзија

и) потпомагање културно-просветне делатности југословенске мањине у Мађарској и мађарске мањине у Југославији.

Члан 6

Ова Конвенција биће ратификована, а ратификациони инструменти измењени у Будимпешти по могућности што пре, а потом ће бити регистрована у Секретаријату Уједињених нација

Конвенција ће ступити на снагу на дан размене ратификационих инструмената и остаће на снази за време од пет година. Ако шест месеци пре истека овог петогодишњег периода ни једна од Високих Страна Уговорница не откаже Конвенцију, сматраће се да је она продужена за даљих пет година путем прећутног споразума и тако даље редом за периоде од по пет година.

У ПОТВРДУ ЧЕГА поменути Пуномоћници су потписали ову Конвенцију и ставили на њу своје печате

Рађено у Београду на дан 15 октобра хиљаду девет стотина четрдесет седме године у по два примерака на српско-хрватском и мађарском језику. Оба текста имају се сматрати аутентичним.

Маријан Стилиновић, с. р.
Ерик Молиар, с. р.

U. br. 2201

Beograd, 22. studenoga 1947.

Prezidium Narodne skupštine Federativne Narodne Republike Jugoslavije

Tajnik,

Mile Peruničić, s. r.

793.

Na temelju člana 80. st. 2. Ustava FNRJ Vlada FNRJ, na prijedlog Predsjednika Vlade FNRJ, donosi

UREDBU

O OSNIVANJU INSTITUTA ZA MEĐUNARODNU POLITIKU I PRIVREDU

Члан 1.

Pri Predsjedništvu Vlade FNRJ osniva se Institut za međunarodnu politiku i privredu sa zadatkom da

и селскошколски испити и научни степени.

д) Анак лећетовје тете, ћоу мнћкџт Фџл тудомануос мундасат а внзоноссат алпјан долгозхассанак еу мнс тудомануос ннћзмннеуебен

е) Тудомануос, нродалмн ґс мнвсзетн кнадмннуок алланд ґсерџенек меґсзerveзете, тудомануос ннћзетек, кџкџннувтара ґс кџзґујтемннеуек, валмннт мнндкџт Фџл еуґеб немзетн мнвелџдесн ннћзмннеуек кџзџтн капсџлатџк кнмџлнте

ф) Тудомануос, нродалмн ґс мнвсзетн мнвек форднћсанак елџсегнћте, аз езећ helyes кнваласћзаса ґс ґрћекелґсе феелтн фелуґеуелт: а серзџн јог кџлґснџнс вџделмннеуек саџџџлџзаса

г) Кџпзџмнвсзетн, графнкат, фџнукџпсзетн ґс мнс кнллнћлнсџк, валмннт зенећ ґс кџреџграфнкат мнвек, сннхазл елџадасџк ґсерџенек ґс меґрандзевсннеуек, документнћлнс, тудомануос ґс мнвсзетн филмек, ханглемезек ґс раднџџеладасџк, валмннт кџзвнћћтесек ґсерџенек тнмоґатаса ґс меґкџннннћте

ћ) Елџадасџк ґс танфџламџк, валмннт културалнс тџрен долгозџк лџтоґатасанак серзerveзете.

и) Еуґмнс внћкекнек меґнсернћте сџлџбџл кнрандлґлџсџк серзerveзете, спортесемннеуек рендзете, валмннт а сазсксерзerveзетек, нћусаґн серзerveзетек, а тудоману ґс а култура мнвслџ рсзсџре а ґуґнннелуекен ґс фнрдџкџн пнћенс ґс ґдлґлс сџлџбџл валџ тартџк дас елџсегнћте.

ј) Мнндкџт Фџл са тџта ґс раднџ а рсзсџре ґуґнџкнсґек ґс кџпвнсеелек лґснћте ґс усаґнрџкнрандлґлџсџк серзerveзете.

к) Мауарџрсзџан а југосзлџв, југосзлџвнбан а мауар немзетн кнсебсґс културалнс ґс кџзмнвсзетн еуекеннсґенек елџсегнћте

6. szakasz.

A jelen Egyezményt a lehetőséghez képest mielőbb meg kell erősíteni, a megeősítési okmányokat Budapesten kicserélni, majd az Egyesült Nemzetek Szervezetének titkárságánál regisztrálás végett bejelenteni.

Az Egyezmény a megerősítési okmányok kicserélésének napján lép életbe és öt évig marad érvényben. Ha az öt éves időszak letelte előtt hat hónappal egyik Magyar Szerző Fél sem mondja fel az Egyezményt, úgy tekintendő, hogy azt halogatólagos meg egyezéssel további öt évre meghosszabbították és így tovább, öt éves időszakonként.

Minnek hiteltűl а fentnevezett meghatalmazо tak aláírták ґс псссћллккел еллћћћк а jelen egyezményt

Kelt Belgrádban, egyezkilencszáznegyvennџт ґвн октџбер хџ 15 napjan, кџт-кџт пџлдннубан, мауар ґс серзџ-хџrvatн нуелвен. Мнндкџт сзџвек ннтелеснек текинћдџ.

Moínár Erik, s. k.
Márijan Stílinović, s. k.

naučno proučava politički i ekonomski razvitak u svijetu.

Члан 2.

Poslovima instituta rukovodi direktor koga postavlja Predsjednik Vlade FNRJ.

Члан 3.

Institut ima svoj poseban proračun prihoda i rashoda u okviru proračuna prihoda i rashoda Predsjedništva Vlade FNRJ

Direktor je naredbodavac za izvršenje proračuna.

Član 4.

Potanje odredbe o organizaciji i poslovanju instituta propisat će Predsjednik Vlade FNRJ.

Član 5.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 8. prosinca 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

734.

Na temelju čl. 40., st. 2., u vezi sa čl. 14. toč. 4. Zakona o Petogodišnjem planu razvitka narodne privrede Federativne Narodne Republike Jugoslavije u godinama 1947.—1951, na prijedlog Komiteta za škole i nauku Vlade FNRJ, Vlada FNRJ propisuje

U R E D B U

O IZVANREDNOM STUDIRANJU NA UNIVERZITETIMA I VISOKIM ŠKOLAMA

Član 1.

U svrhu ispunjenja zadatka povećanja broja stručnjaka sa fakultetskom spremom, postavljenog Petogodišnjim planom, kao i u svrhu omogućavanja više stručne naobrazbe kadrovima sa srednjom stručnom školom, ustanovljuje se izvanredno studiranje na univerzitetima i visokim školama.

Član 2.

Pravo da se upišu kao izvanredni slušaoci na fakultete i visoke škole imaju osobe sa propisanom prethodnom školskom kvalifikacijom koje uslijed zaposlenosti u privredi ili u drugim službama, određenim u čl. 3., nisu u mogućnosti da obavezno posjećuju predavanja na univerzitetima ili visokim školama i da tako budu redovni slušaoci.

Član 3.

Pravo na korišćenje odredbom čl. 2. imaju osobe koje su zaposlene u državnim nadležstvima, ustanovama i poduzećima, u zadržanoj službi, u sindikatu ili u drugim organizacijama.

Za upis ovih osoba za izvanredne slušaocje potrebna je potvrda njihovog nadležstva, ustanove, poduzeća, sindikalne ili druge organizacije, odnosno zadruga o njihovom zaposlenju i o nemogućnosti redovnog posjećivanja predavanja i vježbi i sudjelovanja u drugom školskom radu.

Član 4.

Osobe koje su svršile srednju stručnu školu mogu se upisati na odgovarajući fakultet ili visoku školu, odnosno na odgovarajući odsjek tih škola samo kao izvanredni slušaoci, i to ako su zaposlene u državnim nadležstvima, ustanovama i poduzećima, u zadržanoj službi, u sindikalnim ili drugim organizacijama najmanje godinu dana.

Na pravni, ekonomski i filozofski fakultet mogu se upisati za izvanredne slušaocje i one osobe iz prethodne stavke, koje su zaposlene manje od godinu dana.

Sve ove osobe ostaju u službi za sve vrijeme studija na univerzitetu ili visokoj školi.

Član 5.

Osobe iz čl. 4. podnose pri upisu ocjenu stručne sposobnosti pokazane u službi i mišljenje o tome da li je umjesno da produže školovanje na fakultetu ili visokoj školi.

Ovu ocjenu i mišljenje daje administrativno-operativni rukovodilac za poduzeća, a viši organ za ustanove u kojima su kandidati zaposleni.

Član 6.

Osobe iz čl. 4. mogu se iznimno upisati kao redovni slušaoci i biti oslobođene daljnje obaveze zaposlenja, ako na radu u službi ili u toku studija kao izvanredni slušaoci pokažu naročiti uspjeh i zalaganje.

Ovakvim osobama može se dodijeliti stipendija.

Odobrenje za prekid službe i prijedlog za upis za redovnog slušaoca izdaju organi spomenuti u čl. 5. st. 2., a odobrenje za upis komiteti za naučne ustanove, univerzitet i visoke škole, odnosno ministarstva prosvjete narodnih republika.

Član 7.

Osobe iz čl. 4. ove uredbe mogu se upisati i na fakultet, visoku školu odnosno njihov odsjek, koji ne odgovaraju srednjoj stručnoj školi koju su svršili, samo po odobrenju koje za svaki pojedini slučaj izdaju komiteti za naučne ustanove, univerzitet i visoke škole, odnosno ministarstva prosvjete narodnih republika na čijem se području nalazi ova stručna škola.

Član 8.

Propisi ove uredbe u svemu se odnose i na osobe koje su svršile srednju stručnu školu u inozemstvu, pod uvjetom da im je svjedodžba o svršenoj srednjoj stručnoj školi prethodno priznata prema uputstvu o ustanovljenju i radu komisija za priznavanje svjedodžbi inozemnih srednjih općeobrazovnih i stručnih škola i stručnih ispita položenih u inozemstvu od 27. svibnja 1947. (»Službeni list FNRJ« br. 49/47).

Član 9.

Nadleštva, ustanove, poduzeća, zadružne i druge organizacije u kojima su zaposleni izvanredni slušaoci dužni su im olakšati spremanje za ispite i polaganje ispita.

U tu svrhu mogu ih osloboditi izvanrednih obaveza u službi i odobravati im potrebne dopuste o ispitnim rokovima.

Član 10.

Potanje odredbe o organizaciji izvanrednog studiranja na fakultetima i visokim školama, o ispitnim rokovima, kao i o uvjetima potrebnim za omogućenje što boljeg školovanja izvanrednih slušalaca, propisat će se pravilnicima komiteta za naučne ustanove, univerzitet i visoke škole, odnosno ministarstva prosvjete narodnih republika u okviru uputstava koje bude donio Komitet za škole i nauku Vlade FNRJ.

Osobe koje imaju pravo da se upišu kao izvanredni slušaoci po propisima ove uredbe moći će se neposredno po njezinom stupanju na snagu naknadno upisati prema rasporedu i roku koji budu objavili fakultet odnosno visoke škole.

Član 11.

Fakultet, odnosno visoka škola može uskratiti prava iz ove uredbe onim slušaocima koji na vrijeme ne polažu ispite. U vezi s time, univerziteti, odnosno visoke škole vodit će evidenciju o izvanrednim slušaocima i o njihovom zalaganju na studijama.

Član 12.

Osim prava i dužnosti propisanih ovom uredbom, izvanredni slušaoci imaju ista prava i dužnosti kao i redovni.

Član 13.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 8. prosinca 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

795.

Na temelju čl. 1. Zakona o ovlaštenju Vladi FNRJ za donošenje uredbi o pitanjima iz narodne privrede, Vlada FNRJ na prijedlog Ministra poljoprivrede i šumarstva FNRJ, donosi

UREDBU

O OSNIVANJU INSTITUTA ZA POŠUMLJIVANJE I MELIORACIJU KRŠA

Član 1.

Osniva se Institut za pošumljivanje i melioraciju krša kao ustanove Ministarstva poljoprivrede i šumarstva FNRJ, sa sjedištem u Splitu.

Član 2.

Zadaci instituta su:

- a) da naučno ispituje i proučava sve uvjete koji su potrebni da se ogoljele i devastirane kraške površine, koje nisu za racionalnu poljoprivrednu upotrebu, pošume i pokriju šumskom vegetacijom;
- b) da naučno ispituje i proučava sve načine šumskih melioracija na području krša, u svrhu da se poljoprivredne kulture, objekti i naselja zaštite od štetnog djelovanja suše, vjetrova i vode;
- c) da daje mišljenja i prijedloge, kao i tehniku rada državnim organima i ustanovama za planiranje i izvođenje pošumljivanja i melioracije na kršu;
- d) da propagira pošumljivanje i melioracije izdavanjem naučnih i stručnih publikacija, kao i objavljivanjem popularnih brošura i članaka u svrhu populariziranja pošumljivanja i melioracija, naročito među stanovništvom na području krša.

Član 3.

Na čelu instituta stoji direktor, koga postavlja Ministar poljoprivrede i šumarstva FNRJ u suglasnosti sa Predsjednikom Vlade FNRJ.

Član 4.

Institut ima svoj poseban proračun prihoda i rashoda, koji ulazi u sastav proračuna prihoda i rashoda Ministarstva poljoprivrede i šumarstva FNRJ.

Član 5.

Potanje odredbe o organizaciji i radu instituta propisat će posebnim pravilnikom Ministar poljoprivrede i šumarstva FNRJ u suglasnosti sa Predsjednikom Komiteta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ.

Član 6.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Beograd, 8. prosinca 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Ministar

poljoprivrede i šumarstva,
dr Vaso Čubriović, s. r.

Potpredsjednik Vlade FNRJ,
Predsjednik
Savezne kontrolne komisije,
Edvard Kardelj, s. r.

796.

Na temelju čl. 53., a u vezi čl. 102. Zakona o državnim službenicima, na prijedlog Predsjednika Komiteta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ, Vlada FNRJ donosi

NAREDBU

O OSMOSATNOM RADNOM VREMENU DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

1) U svrhu jednoobraznog administrativnog poslovanja u svim državnim nadležnostima, ustanovama i poduzećima uvodi se za sve službenike saveznih, republikanskih i lokalnih ustanova, poduzeća i nadležnosa osmosatno radno vrijeme.

2) Radno vrijeme za službenike u državnim nadležnostima i ustanovama počinje u 9 sati ujutro i traje do 17 sati poslije podne.

Radno vrijeme za službenike u rukovodstvu i administrativno-stručnom aparatu državnih privrednih poduzeća počinje u isto vrijeme kao i dosada i traje 8 sati.

3) Za vrijeme radnog vremena imaju službenici pravo na odmor u trajanju od pola sata.

Vrijeme kada će službenici ovaj odmor koristiti određuje za svako nadležstvo, ustanovu i poduzeće nadležni rukovodilac u svom djelokrugu.

4) Radno vrijeme za službenike u državnim nadležnostima i ustanovama subotom počinje u 9 sati ujutro i traje do 15 sati poslije podne, bez odmora.

5) Iznimke od propisa ove naredbe, a obzirom na specifičnost potreba pojedinih nadležstava, ustanova i poduzeća, dozvoljavat će na prijedlog resornog ministra Predsjednik Vlade FNRJ odnosno predsjednici vlada narodnih republika.

6) Ovlašćuje se Predsjednik Komiteta za zakonodavstvo i izgradnju narodne vlasti Vlade FNRJ da donosi potanja uputstva za provedbu ove naredbe.

7) Ova naredba primjenjivat će se počev od 18. prosinca 1947.

IV br. 7151

Beograd, 13. prosinca 1947.

Predsjednik Vlade FNRJ
i Ministar narodne obrane,
Maršal Jugoslavije
Josip Broz-Tito, s. r.

Predsjednik
Komiteta za zakonodavstvo
i izgradnju narodne vlasti
Vlade FNRJ,
Edvard Kardelj, s. r.

797.

Na temelju člana 15. Zakona o inspekciji rada propisujem

PRAVILNIK

O ZAŠTITNIM MJERAMA PROTIV OPASNOSTI OD ELEKTRIČNE STRUJE U RADNIM PROSTORIJAMA I RADILIŠTIMA

I. — OPĆE ODREDBE

Član 1.

Propisi ovog pravilnika odnose se na sve električne instalacije, postroje i uređaje u radnim prostorijama ili na radilištima, a koje su priključene na napon manji od 1.000 V (volta) prema zemlji.

Član 2.

Električne instalacije, postroje i uređaje mogu projektirati i izvoditi samo osobe koje imaju ovlaštenje nadležnih organa za takve vrste poslova.

Član 3.

Elektrotehnički instalacioni materijal, kao i sve električne naprave, postroji i uređaji moraju odgovarati opće priznatim tehničkim pravilima i iskustvima, kao i propisima i standardima koji budu u tu svrhu doneseni.

II. — PRIVREMENE INSTALACIJE

Član 4.

Privremenim instalacijama smatraju se sve one instalacije, koje su privremeno postavljene za rasvjetu i pogon (za vrijeme izradbe građevnih objekata i t. sl.) i služe samo do dovršenja gradnje) a zatim se skidaju. Takve instalacije moraju biti izvedene na slijedeći način:

1) Sve električne instalacije, koje su radnim površinama bliže od 4 m, moraju se zaštititi mehanički otpornom zaštitom tako, da se električni vodič odnosno dijelovi naprava i motora, koji su pod naponom prema zemlji, ne mogu dohvatiti.

2) Sve one električne instalacije, koje se mogu dohvatiti, a čija je mehanička zaštita nedovoljna, mogu se priključiti maksimalno do 42 V napona prema zemlji.

3) Ručne prijenosne svjetiljke mogu se priključiti na najviše 42 V napona prema zemlji. Ručne prijenosne svjetiljke sa većim naponom ne smiju se upotrebljavati kod izradbe građevnih i sličnih objekata.

4) Prijenosne naprave t. j. one koje se pomiču za vrijeme rada (naprave za glačanje, bojadisanje i sl.) moraju imati pomični dio voda izveden sa radioničkim

gajtanom sa dvostrukim opletom kudelje ili radioničkim gajtanom u gumenoj cijevi-težim. Ovakve prijenosne naprave moraju biti uzemljene.

5) Brojila privremenih električnih instalacija moraju biti postavljena na pristupačnom i zaštićenom mjestu. Iza brojila mora biti postavljena pomoćna sklopka, pomoću koje se može isključiti cjelokupna privremena instalacija.

U neposrednoj blizini električnih instalacija koje se mogu dohvatiti, moraju biti istaknuti vidljivi natpisi, koji upozoravaju na opasnost od električne struje.

III. — STALNE ELEKTRIČNE INSTALACIJE

Zaštita od slučajnog dodira

Član 5.

Svi dijelovi električnih instalacija, postroja i uređaja koji nisu prevučeni izolacijom, a stoje pod napomenom prema zemlji, moraju u području, gdje se mogu dotaći, biti zaštićeni od slučajnog dodira. Ta zaštita može biti izvedena i u obliku pokrivača, zaštitne mreže ili slično, i mora biti dobro pričvršćena i mehanički otporna. Zaštite vodova na dohvatu ruke moraju se završavati unutar strojeva i aparata.

Lak, email i slični materijal, kao prevlaka dijelova koji su pod naponom, ne može služiti kao zaštita od dodira.

Metalne zaštite električnih instalacija, postroja i uređaja moraju biti uzemljene.

U neposrednoj blizini navedenih električnih instalacija, postroja i uređaja, a na prikladnim i vidljivim mjestima, moraju se namjestiti table i natpisi koji upozoravaju na opasnost od električne struje.

Zaštita od previsokog dodirnog napona

Član 6.

Dodirni napon nastaje ako dodiru pristupačni metalni dijelovi, uslijed oštećenja pojedinih dijelova električnih uređaja ili uslijed drugih nepravilnosti, dobiju napon prema zemlji.

Pomoćna sredstva za zaštitu od previsokog dodirnog napona, kod dijelova uređaja koji nisu redovno pod naponom, moraju se upotrebljavati kod električnih instalacija svuda gdje postoji mogućnost povećane opasnosti, kao na pr. u prostorijama gdje je prelazni otpor čovječjeg tijela prema zemlji uslijed vlage, topline, kemijskih uticaja i drugih uzroka naročito umanjen, a isto tako kod svih električnih instalacija sa naponom većim od 220 V prema zemlji.

Zaštitne mjere su slijedeće:

1) Izoliranje vodljivih dijelova, koji se mogu dohvatiti, prevlakom od izolacionog materijala (na pr. ručice sklopki i sl.) u svrhu da se spriječi direktan dodir sa vodljivim dijelovima ili postavljenjem izolacione podloge (izolacioni prostirač, izolacioni zidovi i sl.), da bi se spriječio prijelaz struje sa vodljivih dijelova uređaja kroz čovječje tijelo u zemlju.

2) Uzemljenje vodljivih dijelova električnog uređaja pomoću posebnog voda za uzemljenje.

Otpor voda za uzemljenje i prelazni otpor prema zemlji treba da je po mogućnosti što manji (najviše do 20 ohma).

Cijevi vodovodne mreže, centralnog grijanja i plinskih instalacija, ne smiju se upotrebljavati za uzemljenje.

Uzemljenje treba izvesti na svim onim dijelovima električnih uređaja koji mogu doći pod napon, a izloženi su dodiru. Kod naprava i motora moraju za tu svrhu

biti predviđena naročita priključna mjesta (vijak sa maticom, utičnice sa zaštitnim kontaktom i sl.).

Goli bakreni vod za uzemljenje mora imati presjek jednak barem polovini presjeka faznog vodiča, a ne mora biti ni u kom slučaju veći od 50 mm². Ako je vod za uzemljenje položen u radnim prostorijama nezaštićeno, njegov presjek ne smije biti manji od 4 mm², a ako je položen zaštićeno u cijevima, ne smije imati presjek manji od 1,5 mm². Goli bakreni vod za uzemljenje, položen izvan radnih prostorija, ne smije imati presjek manji od 16 mm².

Kod upotrebe vodova za uzemljenje od drugih metala, njihovi presjeci treba da su tako odabrani, da mehanička čvrstoća i otpor voda odgovara odnosnim presjecima za vodove od bakra.

3) Niski napon do 42 V (u vlažnim prostorijama, kotlovnica, i t. d.). Instalacija niskog napona ne smije biti u vodljivoj vezi sa instalacijom napona većeg od 42 V.

4) Zaštitna veza t. j. ugrađivanje zaštitnih automatskih sklopki, koji automatski prekidaju vezu oštećenog dijela instalacije sa izvorom struje, čim se pojavi previsoki dodirni napon.

Goli vodiči

Član 7.

Goli neuzemljeni vodiči mogu se postaviti samo na dobrim izolacionim tijelima i moraju biti tako postavljeni, da su međusobno, od zgrada, željeznih konstrukcija i sl. dovoljno udaljeni. U svakom slučaju goli vodiči moraju biti udaljeni od zidova ili dijelova zgrade najmanje za 5 cm.

Izolirani vodiči u zgradama

Član 8.

Stalno položeni izolirani vodiči moraju po svom položaju ili pomoću posebnih pokrivača biti zaštićeni od mehaničkih povreda. Takva se zaštita postizava polaganjem izoliranih vodiča u cijevi ispod ili iznad žbuke.

Slobodni vodovi

Član 9.

Slobodni vodovi moraju biti tako postavljeni, da se ne mogu dohvatiti bez pomoćnih sredstava. Visina slobodnih vodova na njihovoj najnižoj točki mora biti najmanje 5 m iznad zemlje, a ako ispod njih prolaze vozila, ova visina mora iznositi najmanje 6 m. Na mjestima koja su pristupačna ljudima bez naročitih pomoćnih sredstava (balconi, prozori, krovovi i t. d.) slobodni vodovi moraju biti udaljeni od ovih najmanje 2,5 m po visini, a u stranu najmanje 1,25 m. Stalni prilazi za redovno čišćenje dimnjaka i drugih naprava na krovovima vrijede kao mjesta koja su pristupačna bez naročitih pomoćnih sredstava.

Član 10.

Drveće u blizini slobodnih vodova mora biti uvijek okesano tako, da ni u slučaju najjačeg vjetrova grane ne mogu doći u dodir sa slobodnim vodom. Najmanja udaljenost grana od voda mora iznositi 1,25 m.

Instalacioni pribor i aparati

Član 11.

Svi dijelovi aparata i pribora, koji su pod naponom, moraju biti zaštićeni od slučajnog dodira i tako smje-

šteni, da se prikom njihove pravilne upotrebe spriječe ozljede osoba od prolaza struje, od iskara ili rastaljenog materijala. S tim toga oni moraju biti tako dimenzionirani, da se ne ugriju do temperature opasne za pogon ili okolinu.

Aparati, pribor i zaštitni pokrivači treba da su otporni u mehaničkom i toplotnom pogledu, i da su tako izrađeni, da je moguć uvod izoliranog voda.

Ako ispod pokrivača može nastati električni luk, onda pokrivač mora biti izrađen od nesagorivog materijala.

Sklopke

Član 12.

Sve sklopke koje služe za isklapanje struje, moraju biti tako izrađene i tako postavljene, da se pri pravilnom otvaranju pod normalnom pogonskom strujom ne stvara stalni električni luk. Sklopke moraju biti izrađene za napon od najmanje 250 V i za onu struju koju treba da isklapaju.

Polužne sklopke

Član 13.

Polužne sklopke moraju se tako postavljati, da se ne mogu same od sebe uklopiti niti isključiti uslijed vlastite težine noževa. Kod polužnih sklopki i višepolnih sklopki u kutijama položaj uklapanja i isklapanja mora biti označen. Polužne sklopke treba tako postaviti da u isklopljenom položaju noževi nisu pod naponom. Zaštitni poklopci polužnih sklopki moraju biti od nesagorivog materijala i ne smiju imati otvorenih proreza.

Osovine i ručice sklopki ne smiju biti pod naponom. Neutralni vodič kao i pogonski uzemljeni vodiči, ne smiju se uopće isključivati ili ako se isključuju, to mora biti istodobno sa ostalim vodičima kojima pripadaju.

Utičnice (utikačke kutije)

Član 14.

Kontakti utičnica ne smiju biti pristupačni neposrednom dodiru. Utikači za niske napone moraju biti tako izrađeni, da se ne mogu postaviti u utičnice izrađene za veće napone.

Osigurači

Član 15.

Topivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani ili udešeni, da se vodovi koje oni zaštićuju ne mogu opasno ugrijeti. Ovi aparati moraju biti tako uređeni ili postavljeni, da ne prijeti nikakva opasnost od eventualno nastalog električnog luka.

Upotreba oštećenih, krpanih ili premoštenih osigurača je zabranjena.

Kraj svakog osigurača bit će namještena oznaka kojom strujnom krugu osigurač pripada.

Osigurači se moraju postaviti na mjestima koja su tako pristupačna stručnom osoblju.

Pokretači i otpornici

Član 16.

Dijelovi pokretača i otpornika koji vode struju, moraju biti zaštićeni poklopcima od nesagorivog materijala. Poklopci ne smiju imati nikakvih otvora ni proreza koji bi omogućili neposredan dodir dijelova pod

naponom. Osovina mehanizma za ručna pogon ne smije biti pod naponom.

Grla za žarulje

Član 17.

Konstrukcija grla za žarulje mora biti takva, da su dijelovi žarulja, koji vode struju, zaštićeni od slučajnog dodira prilikom umetanja i skidanja žarulja.

Grla za žarulje, koja su postavljena na dohvatu ruke, moraju biti od izolacionog materijala.

Stalno ugrađene svjetiljke

Član 18.

Svjetiljke za vlažne i parom zasićene prostorije, odnosno za prostorije u kojima se razvijaju plinovi sa kemijskim djelovanjem razaranja metalnih dijelova svjetiljke, kao i svjetiljke postavljene na slobodnom prostoru, moraju biti izgrađene tako, da se u njima ne skuplja voda, kondenzat pare odnosno plinovi. Osim toga moraju biti izgrađene od takvog materijala koji je otporan protiv vlage odnosno kemijskih uticaja.

Uvodna mjesta vodova moraju biti tako izvedena, da ne mogu nastati oštećenja izolacije voda niti samih vodiča.

Prijenosne ručne svjetiljke

Član 19.

Tijelo i držak ručnih svjetiljki moraju biti izrađeni od takvog izolacionog i mehanički otpornog materijala, koji će izdržati sva opterećenja koja mogu nastati prilikom redovne upotrebe. Priključna mjesta vodova ne smiju biti opterećena na vlak. Uvodna mjesta za vodove moraju biti tako izvedena, da ne mogu nastati oštećenja izolacije vodova niti samih vodiča, i da pružaju mogućnost upotrebe radioničkog gajtana ili sličnog voda.

Kod ručnih svjetiljki zabranjena je upotreba grla sa sklopkom. Svaka ručna svjetiljka mora imati zaštitno staklo ili mrežu ili jedno i drugo, a prema namjeni. Zaštitna mreža kao i ostali metalni dijelovi moraju biti učvršćeni na izolacionom dijelu svjetiljke. Učvršćenje mora biti takvo, da se zaštitna mreža ne može sama odriješiti.

Član 20.

Ručne svjetiljke za vlažne prostorije i za rad u kotlovima i sličnim uređajima moraju biti zaštićene zaštitnom mrežom i zaštitnim staklom. Osim ovoga, ručne svjetiljke za rad u kotlovima ili u sličnim prostorijama sa dobro vodljivim dijelovima konstrukcija, smiju se upotrebljavati samo sa niskim naponom do 42 V, i to kod izmjenične struje pomoću naročito građenih transformatora koji se nalaze izvan kotla, a kod istosmjerne struje pomoću akumulatora.

Prijenosne naprave

Član 21.

Naprave sa malim motorima smiju se upotrebljavati samo sa radnim naponom do 250 V prema zemlji.

Član 22.

Alat i naprave sa elektromotornim pogonom moraju imati zaštitne naprave protiv previsokog dodirnog napona, bez obzira u kakvim se prostorijama upotrebljavaju.

Ukoliko na samom alatu ili napravi nema sklopke, mora na dohvatu osobe koja radi sa takvim alatom, biti uređaj za isklapanje.

Član 23.

Kao dovodni vodovi za prijenosne naprave smiju se upotrebljavati samo gumom izolirani vodovi sa zajedničkim opletom ili radionički gajtani.

Za zaštitu dovodnih vodova od prejakog savijanja i oštećenja moraju se na napravama postaviti dobro učvršćene uvodnice od izolacionog materijala.

Spoj između priključenih vodova i same prijenosne naprave smije se izvesti samo pomoću vilika ili pomoću utikača, u kojem slučaju se utičnjica postavlja na priključni vod, a utikač na napravu.

IV. — PROSTORIJE ZA ELEKTRIČNI POGON

Član 24.

Prostorije za električni pogon su one prostorije, koje služe za pogon električnih strojeva i naprava, a pristupačne su po pravilu samo određenom osoblju za rukovanje tim strojevima i napravama. Pristup drugim osobama u ovakve prostorije ima se najstrože zabraniti. Ovu zabranu treba istaknuti i natpisom na svim ulaznim vratima takvih prostorija.

V. — ZATVORENE PROSTORIJE ZA ELEKTRIČNI POGON

Član 25.

Zatvorene prostorije za električni pogon su one prostorije koje su redovno zaključane, a u koje, po pravilu, može ući samo stručno osoblje. Pristup drugim osobama u ovakve prostorije najstrože je zabranjen. Ovu zabranu treba istaknuti i natpisom nad ulaznim vratima takvih prostorija.

VI. — VLAŽNE, MOKRE I SLIČNE PROSTORIJE

Član 26.

U vlažnim, mokrim i sličnim prostorijama u kojima je uslijed vlage, toplote, kemijskih i drugih uticaja otežano održavanje normalne izolacije, treba predvidjeti odgovarajuću i naročito dobru izolaciju, te povećati sigurnost od slučajnog dodira. Takve se prostorije nalaze na pr. u kupionicama, kemijskim tvornicama, tvornicama cementa, bojadisaonama, tvornicama kože, plinarama, šećerarama, mlinovima, mljekarnama, mesnicama, praonama, rublja, garažama, u poljoprivrednim pogonima, stajama i sl.

Za vodove koji vode u takve prostorije mora postojati mogućnost isklapanja u svim polovima.

Osigurače, utičnice i sklopke treba, po mogućnosti, smjestiti izvan takvih prostorija. Ako to nije moguće, pomoću sklopke u ovakvim prostorijama biti nepromotivne i od izolacionog materijala ili sa uklopnom motkom. Utičnice moraju biti od izolacionog materijala i nepromotivne, te moraju imati zaštitni kontakt.

Kao stalno položeni vodovi smiju se upotrebljavati samo kablovi ili kabl slični vodovi. Kod slobodno položenih vodova treba poduzeti naročite mjere za zaštitu od dodira.

Kao pomični vodovi smiju se upotrebljavati samo gumopocijevni vodovi.

Za rasvjetu nije dopušten napon veći od 250 V prema zemlji.

Grla za žarulje moraju biti od izolacionog materijala sa zaštitom od dodira za vrijeme namještanja i

skidanja žarulje. U takvim prostorijama zabranjena su grla sa sklopkom.

Svjetiljke moraju biti nepromočive, zaštićene jakim staklenim zvonom, a ako postoji opasnost od mehaničkog oštećenja, moraju imati i zaštitnu mrežu.

U kupaoćama sklopke moraju biti postavljene izvan prostorija kupaoćice. U kupaoćicama stanova mogu se iznimno upotrebljavati sklopke sa poteznom uzicom ili uklopnom motkom.

VII. — RADIONICE I SKLADIŠTA U KOJIMA POSTOJI OPASNOST OD POŽARA

Član 27.

Radionice i skladišta u kojima postoji opasnost od požara jesu takve prostorije u kojima se proizvodi, prerađuje ili drži lako zapaljivi materijal ili u kojima postoji mogućnost da se kod redovnog pogona stvore zapaljive smjese plinova, prašine, para ili vlaknaca.

Električni strojevi, transformatori i otpornici, kao i sklopke, osigurači, utičnice i slični aparati u kojima redovno kod pogona nastaje prekid struje ili zagrijavanje, smiju se samo onda i samo takvi upotrebljavati, ako je njihovom konstrukcijom ili drugim mjerama spriječen pristup zapaljivih materijala onim dijelovima koji mogu prouzročiti opasnost požara. U takvim prostorijama mogu se upotrebljavati motori zaštićene izvedbe. Motori sa kratko spojenim rotorom mogu biti i otvorene izvedbe.

Otpornici, sklopke, osigurači, utičnice i slične naprave moraju biti preko svih dijelova snabdjeveni poklopcima bez većih otvora.

Upotrebu utičnica u prostorijama sa lako zapaljivim materijalom treba izbjegavati, a ukoliko to nije moguće, ograničiti na najpotrebniji broj.

Za prijenosne motore koji se upotrebljavaju u ovakvim prostorijama važe također ove odredbe, osim u slučaju da su sa cijelim svojim priborom ugrađeni u kolica ili slično, koja se mogu sa svih strana zatvarati.

Žarulje koje se nalaze u blizini lako zapaljivog materijala moraju biti snabdjevene zaštitnim staklom ili napravom koja sprečava dodir sa lako zapaljivim materijalom.

Upotreba golih vodova nije dopuštena. Izolirani vodovi moraju biti položeni u armiranina cijevima odnosno kao kablovi ili kablju slični vodovi.

VIII. — RADIONICE I SKLADIŠTA U KOJIMA POSTOJI OPASNOST OD EKSPLOZIJE

Član 28.

Radionice i skladišta u kojima postoji opasnost od eksplozije su takve prostorije u kojima se proizvode, prerađuju ili smještaju eksplozivne materije ili u kojima se prema iskustvu skupljaju eksplozivni plinovi, pare, prašina ili njihove smjese sa zrakom.

Električni strojevi, transformatori i otpornici, kao i sklopke, osigurači, utičnice i slične naprave u kojima redovno kod pogona nastaje prekid struje ili zagrijavanje, smiju se upotrebljavati samo ako su konstruirani kao sigurni protiv eksplozije.

Stalno položeni vodovi smiju se polagati samo u zatvorenim izolacionim cijevima sa čeličnim oklonom bez šava ili kao olovni kablovi ili kablju slični vodovi. Na zaštitu od mehaničkog oštećenja treba naročito paziti.

Za rasvjetu smiju se upotrebljavati samo žarulje koje moraju biti zaštićene zaštitnom mrežom i jakim

zaštitnim staklenim zvonima koja nepropusno zatvaraju žarulju.

IX. — NADZOR I ODRŽAVANJE ELEKTRIČNIH INSTALACIJA I UREDAJA

Član 29.

Električne instalacije i uređaje treba održavati u urednom stanju. Nedostatke i kvarove treba odstraniti u što kraćem vremenu.

Nedostatke i kvarove koji neposredno ugrožavaju život i zdravlje zaposlenih osoba, ili ako od njih prijeti opasnost požara, treba smjestiti odstraniti odnosno instalaciju ili uređaj odmah isključiti.

Član 30.

Za gašenje požara na električnim postrojkama treba držati u pripremi na pristupačnom mjestu prikladna sredstva za gašenje. Na svim aparatima i sredstvima za gašenje požara na električnim postrojkama mora biti vidno obilježeno kako i kada se smiju upotrijebiti.

Član 31.

U prostorijama za električni pogon i u zatvorenim prostorijama za električni pogon moraju se kod napona preko 250 V prema zemlji na prikladnim mjestima, osobito na ulazima, namjestiti odgovarajući natpisi koji upozoravaju na opasnost od električnih instalacija i uređaja.

Natpisi se moraju namjestiti tako da su čitljivi, a moraju se stalno održavati u ispravnom stanju.

Natpisi za upozorenje ne smiju se vješati na dijelove koji služe za vođenje struje.

Član 32.

Osobe koje su samo povremeno zaposlene u električnim pogonima moraju biti upozorene na sve opasnosti koje im prilikom rada prijete od električnih instalacija i uređaja.

Član 33.

Čim primijeti bilo kakav kvar i nedostatak na električnim uređajima i instalacijama dužna je to odmah prijaviti pretpostavljenima.

Član 34.

Zabranjeno je ostavljanje odijela, bicikla, montažnog materijala i sl. u rasklopnim uređajima i iza rasklopnica, kao i u opasnoj blizini dijelova električnih uređaja koji su pod naponom, a koji nisu zaštićeni od dodira.

Član 35.

Akumulatorske prostorije moraju se za vrijeme nabijanja i kratko vrijeme iza nabijanja akumulatora dobro provjetravati. Otvoreni plamen i užarena tijela ne smiju se u akumulatorske prostorije kada se nabijaju akumulatori.

U akumulatorskim prostorijama zabranjeno je jesti, piti i pušiti.

Član 36.

Ako se pojedini poslovi moraju obavljati na mjestima sa kojih se mogu posredno ili neposredno dohvatiti električne instalacije i uređaji koji su pod naponom, takve instalacije i uređaje treba isključiti. Ako to nije moguće, onda zonu opasnosti treba ograničiti

pomoću zaklona, pomjčnih zidova i sl. ili treba dijelove koji su pod naponom zaštititi od slučajnog dodira izolirajućim pokrovima (na pr. gumenim pokrivačima).

Osobe koje rade u blizini dijelova, koji su pod naponom moraju imati uz tijelo pritegnuto odijelo i stajati na stabilnim mjestima, a po potrebi biti snabdjevene gumenim čizmama, gumenim rukavicama i t.sl.

X. — ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

Električne instalacije, postroji i uredaji u radnim prostorijama i na radilištima, koji ne odgovaraju odredbama ovog pravilnika, imaju se u što kraćem vremenu, a najkasnije za jednu godinu, postepeno uskladiti sa ovim propisima.

Rokove za postepeno ispunjavanje propisa ovog pravilnika u već postojećim radnim prostorijama i radilištima određivat će nadležni inspektori rada, vodeći pri tom računa o objektivnim, materijalnim i tehničkim mogućnostima.

Član 38.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu Federativne Narodne Republike Jugoslavije«.

Broj 16.481

Beograd, 17. studenoga 1947.

Ministar rada,
Vicko Krstulović, s. r.

798.

Na temelju člana 17. Zakona o jednoobraznom računovodstvu, a na prijedlog Ministra industrije FNRJ i Ministra rudarstva FNRJ donosim

RJEŠENJE

O OSNOVNOM RASPOREDU KONTA (KONTNOM PLANU) ZA RUDARSTVO I INDUSTRIJU

1) Novi osnovni raspored konta za rudarstvo i industriju obavezan je za sva rudarska i industrijska poduzeća općedržavnog i republikanskog značaja i primjenjivat će se počev od 1. siječnja 1948.

2) Sa 1. siječnja 1948. prestaju važiti svi dosada objavljeni računski (kontni) planovi za pojedine grane rudarstva i industrije, ukoliko se odnose na poduzeća saveznog i republikanskog značaja.

3) Osnovni raspored konta objavljen je u posebnom izdanju »Službenog lista Federativne Narodne Republike Jugoslavije«, i sastavni je dio ovog rješenja.

VI. br. 52924

Beograd, 8. prosinca 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

Ministar industrije,
Boris Kidrič, s. r.

Ministar rudarstva,
Bane Andrejev, s. r.

799.

Na temelju čl. 17 Zakona o jednoobraznom računovodstvu, a u suglasnosti sa Ministrom trgovine i snabdijevanja FNRJ i Ministrom vanjske trgovine, donosim

RJEŠENJE

O OSNOVNOM RASPOREDU KONTA (KONTNOM PLANU) ZA TRGOVINU

1) Sva trgovačka poduzeća saveznog i republikanskog značaja koja se bave prometom robe na domaćem i inozemnom tržištu, obavezna su da sa 1. siječnja 1948. primjenjuju Osnovni raspored konta (kontni plan) za trgovinu.

2) Sa 1. siječnja 1948. prestaju važiti za sva ova poduzeća iz toč. 1. ovog rješenja svi dosada objavljeni računski (kontni) planovi za trgovačka poduzeća.

3) Državna trgovačka poduzeća lokalnog značaja, zadružna i privatna, koja se bave trgovinom, a koja su dosada vodila jednoobrazno računovodstvo, obavezna su također na primjenu Osnovnog rasporeda konta sa 1. siječnja 1948.

4) Za lokalna državna privredna poduzeća, zadružna i privatna, koja se bave trgovinom, a dosada nisu vodila jednoobrazno računovodstvo, propisat će način vođenja knjiga ministarstva trgovine i snabdijevanja narodnih republika u suglasnosti sa Ministarstvima komunalnih poslova ili Glavnim zadružnim savezom, time da su sva takva poduzeća dužna osigurati minimalno one pokazatelje, koji su određeni na kraju Uputstva za Osnovni raspored konta za trgovinu.

5) Osnovni raspored konta (kontni plan) za trgovinu bit će objavljen u posebnom izdanju »Službenog lista FNRJ«.

VI br. 53816

Beograd, 12. prosinca 1947.

Ministar financija,
Sreten Žujović, s. r.

Ministar trgovine i snabdijevanja,
dr Zaim Šarac, s. r.

Ministar vanjske trgovine,
Melentije Popović, s. r.

RATIFIKACIJA UGOVORA O MIRU SA ITALIJOM

Ministarstvo vanjskih poslova Republike Francuske svojim pismom od 9. listopada 1947. obavijestilo je Ambasadu Federativne Narodne Republike Jugoslavije u Parizu da su na dan 15. rujna 1947. položeni ratifikacioni instrumenti Ugovora o miru sa Italijom, zaključenog i potpisanog u Parizu 10. veljače 1947. i to ratifikacioni instrumenti Sjedinjenih Američkih Država, Francuske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, kao i Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika.

Prema tome, ovaj ugovor, obzirom na propis njegovog čl. 90, stupio je na snagu dana 15. rujna 1947.

Ratifikacioni instrument Federativne Narodne Republike Jugoslavije deponiran je 4. rujna 1947. a rati-

fikacioni instrumenti Italije, Indije i Kanade deponirani u 15. rujna 1947.

Ukaz o ratifikaciji Ugovora o miru sa Italijom od strane Federativne Narodne Republike Jugoslavije objavljen je u »Službenom listu FNRJ« br. 74. od 29. kolovoza 1947.

Br. 428781. — Iz Ministarstva vanjskih poslova FNRJ 3. prosinca 1947.

Ministarstvo trgovine i snabdijevanja FNRJ, po sravnjenju sa izvornim tekstom ustanovilo je da su se u tekstu Uputstva za provedbu Uredbe o prinaldežnostima službenika i namještenika u državnim trgovačkim poduzećima i njihovim prodavaonicama, kao i prodavaonicama zadruga, društvenih i masovnih organizacija, objavljenom u »Službenom listu FNRJ« br. 102. od 29. studenoga 1947., potkrale niže navedene pogreške i daje sljedeći

ISPRAVA K

UPUTSTVA ZA PROVEDBU UREDBE O PRINADLEŽNOSTIMA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA U DRŽAVNIM TRGOVAČKIM PODUZEĆIMA I NJHOVIM PRODAVAONICAMA KAO I PRODAVAONICAMA ZADRUGA, DRUŠTVENIH I MASOVNIH ORGANIZACIJA

U točki 3. — u stavci koja počinje sa: »Prvi primjer«, u devetom redu treba izbrisati riječi u zagradi: »(na pr. 70%)«.

U točki 6. — 1) pod 1) i m) izbrisati riječi u zagradi: »(planski)«.

U točki 6. — pod 15) u četvrtom redu umjesto riječi: »st. 1. čl. 6. uredbe« staviti: »pod 1) ove točke«.

U točki 7. — pod 3) u primjeru formulu:

$$\frac{70.000 \times 100}{(100 + 20,7)} = 579,95$$

izbrisati i staviti:

$$\frac{70.000}{(100 + 20,7)} = 579,95$$

U točki 7. — pod 4) formulu:

$$\frac{24.390 \times 100}{200.000} = 1,2195 \text{ «}$$

izbrisati i staviti

$$\frac{24.390 \times 100}{2.000.000} = 1,2195 \text{ «}$$

U točki 7. — pod 4) dvanaesta stavka koja počinje sa: »Račun će biti sljedeći:« u četvrtom redu umjesto riječi: »toč. 7. uputstva« staviti: »toč. 6. uputstva«.

U točki 7. — pod 4) u trinaestoj stavci koja počinje sa: »Administrativno-operativni rukovodilac« u četvrtom i sedmom redu umjesto riječi: »toč. 7. uputstva«, staviti: »toč. 6. uputstva«.

U točki 7. pod 4) u četrnaestoj stavci na kraju umjesto riječi: »racioniranje« staviti: »racionalizaciju«.

U točki 7. — pod 4) u posljednjoj stavci ispred: »1,766« dodati: »Za robu manje potrošnje mogao bi se odrediti koeficijent«.

U točki 7. — pod 4) ispod: »Drugi primjer« u četvrtom redu umjesto: »toč. 7. uputstva« staviti: »toč. 6. uputstva«, a u petom redu umjesto riječi: »koje« staviti: »koji«.

U istoj točki i istoj stavci na kraju (na strani 1418) umjesto riječi: »za artikal C) $0.50 \times 12.000 = 5.500$ « staviti: »za artikal C) $0.50 \times 11.000 = 5.500$ «.

U točki 7. — pod 4) ispod tabele za korekturu normi ispraviti formulu:

$$\frac{24.390 : 3.350.000}{100} = 0,7285 \text{ « i staviti}$$

$$\frac{24.390 : 3.350.000}{100}$$

U točki 7. — pod 5) u četrnaestom redu umjesto riječi: »onu« staviti: »ovu«.

U točki 7. — pod 6) u četvrtom redu iza riječi: »prodajnih« izbrisati »i« i staviti zarez.

U točki 7. — pod 7) između riječi: »normi« i riječi: »administrativno-operativni« dodati: »odnosno nisko određenih plaćevnih koeficijenata«.

U istoj točki i istoj stavci ispod: »Primjer« u trećem redu umjesto riječi: »toč. 7« staviti: »toč. 6«.

U točki 7. — pod 11 u osmom redu umjesto riječi: »toč. 7« staviti: »toč. 6«.

U točki 11. — pod 1) u četvrtom redu umjesto riječi: »njegove« staviti: »njihove«.

U toč. 12. — pod 3) umjesto riječi: »plaće« staviti: »plaće«.

U toč. 13. — pod 5) u četvrtom redu umjesto riječi: »poslovođe i rukovodioce« staviti: »poslovođa i rukovodilaca«.

U točki 13. — pod 6) na kraju umjesto: »(toč. 7 uputstva)« staviti: »(toč. 5. pod 1) uputstva)«.

Na strani 1420., pod »B) Progresivni postotak« stavka treća, u drugom redu, umjesto riječi »35. dinara« treba staviti »35.000 dinara«.

Br. 31.778. — Iz Ministarstva trgovine i snabdijevanja FNRJ, 3. prosinca 1947.

Predsjedništvo Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ, po sravnjenju sa izvornim tekstom ustanovilo je da se u tekstu na hrvatskom jeziku Općeg zakona o lovu, objavljenom u »Službenom listu FNRJ« br. 105. od 10. prosinca 1947. potkrala niže navedena pogreška i daje sljedeći

ISPRAVA K

OPĆEG ZAKONA O LOVU

U čl. 18. iza toč 3) mjesto riječi: »Na temelju člana 74. točka 6. Ustava, a u vezi« treba da stoji: »4) tko namjerno podnosi netočne podatke o lovu«.

S. br. 2444. — Iz Predsjedništva Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ, 13. prosinca 1947.

Predsjedništvo Vlade FNRJ, po sravnjenju sa izvornim tekstom ustanovilo je da se u tekstu Uredbe o lučkim naknadama, objavljenom u »Službenom listu FNRJ« br. 100/47, potkrala niže navedena pogreška i daje sljedeći

ISPRAVA K

UREDBE O LUČKIM NAKNADAMA

U čl. 10., stavka 1., u drugom redu, umjesto riječi: »prethodnim članom« treba staviti: »članom 8«, a u pretposljednem redu, umjesto riječi: »prethodnog člana« treba staviti: »člana 8«.

Iz Predsjedništva Vlade FNRJ, IV br. 6675/47 od 1. prosinca 1947.

ODLIKOVANJA

PREZIDIJUM

Narodne skupštine Federativne Narodne
Republike Jugoslavije

na temelju člana 2. Zakona o ordenima i medaljama, a na prijedlog Vrhovnog komandanta oružnih snaga FNRJ

riješio je

da se za vještinu u komandovanju, osvjedočeni rad na ostvarenju bratstva i jedinstva naših naroda i naročite zasluge za narod stečene u toku narodnooslobodilačke borbe odlikuju

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD II. REDA:

major Crnogorac N. Ilija;

kapetani: Adamović P. Božidar, Jovašević S. Stanoje, Ličan A. Josip, Maksimović N. Stevo, Paleksica Đ. Nikola, Pavičević P. Jovan, Petrović V. Milan, Rakočević L. Marko, Sadiković D. Hasib, Sulmanac M. Uroš i Vukanović M. Bosiljka;

poručnici: Alimpijević Đ. Đorđe, Bastajić Đ. Mile, Bojović B. Savo, Čamdžić J. Rifat, Jakčević Š. Bogdan, Jelisić S. Đuro, Karlović J. Josip, Kužeta M. Lazar, Martinović N. Reda, Obradović T. Rade, Perović J. Miladin, Radulj D. Dragoliub, Sitnić O. Muharem, Smiljanić V. Budo, Stojković M. Predrag, Stojković S. Dragan, Subotin G. Đorđe, Tomić A. Nikola, Trajkovski A. Đoko, Trzin R. Nikola, Vidurinović J. Đuro, Zaimović S. Salih, Zrnić A. Živko i Županjac M. Jozo;

potporučnik Bakić P. Marko

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA II. REDA:

potpukovnik Turković V. Vuko;

majori: Crnogorac N. Ilija, Kalajdževski Z. Lazo, Mirjačić V. Veliko, Mišurović G. Aleksa, Okiljević J. Milenko, Pejovski F. Nikola, Petrović R. Kosta, Pralica O. Trivo, Radošević Đ. Nikola, Skender B. Slavko, Šareski M. Tihomir, Škundrić Đ. Dragoliub, Tankosić D. Milan i Zogović Đ. Zdravko;

kapetani: Banjac M. Uroš, Bogičević M. Miljko, Bogičević M. Miro, Bošković J. Andrija, Carević P. Stevan, Jauković R. Batrić, Jokić S. Radomir, Josifovski C. Asparuh, Jovašević S. Stanoje, Kasašević S. Stojan, Kukić S. Radovan, Ličan A. Josip, Milihojević Milan, Nikaljević Đ. Milo, Popović A. Jozo, Radić S. Ilija, Rakočević L. Marko, Rašeta N. Miladin, Sadiković D. Hasib, Smiljanić R. Andrija, Sobočan V. Mijo, Stanojlović J. Mitar, Strugar A. Blažo, Tasić B. Milorad, Trpevski N. Dilko, Vojičić M. Četko, Vukomirčić Lj. Božidar i Vulikić R. Vojislav;

poručnici: Bastajić Đ. Mile, Boljat Š. Ivan, Bulatović M. Jasna, Butala S. Matija, Čamdžić J. Rifat, Čekić V. Pavle, Đuran P. Jovan, Jakobovski I. Luka, Krčmara L. Milenka, Lešković G. Milorad, Maksimović B. Časlav, Manić T. Žika, Martinović I. Ljubomir, Mrkalj Đ. Vlado, Obradović T. Rade, Parović J. Miladin, Petkovski S. Kole, Petrović I. Nikola, Pezić V. Đuro, Pilipović D. Branko, Preljic A. Vukoman, Radak N. Ivan, Rončević K. Niko, Runić V. Sima, Sitnić O. Muharem, Smiljanić V. Budo, Stojanovski B. Jordan, Ugrinovski M. Krume, Veka M. Ilija, Vidurinović J. Đuro, Zaimović S. Salih i Županjac M. Jozo;

potporučnici: Bjelić M. Nikola, Čado S. Vukašin, Čiranić P. Zorka, Jerković P. Miloš, Kadijević M. Ljubo,

Kokić J. Ivan, Marković J. Dobrivoj, Melj Đ. Anđel, Rosić J. Borislav, Stavrevski V. Jonče, Velimir I. Vojin i Vuković T. Vlado

ORDENOM PARTIZANSKE ZVIJEZDE III REDA:

majori: Lazarević R. Radivoj, Mihailovski P. Kole i Stefanović S. Danilo;

kapetani: Adamović P. Božidar, Baković A. Ivo, Baškot P. Lazar, Bogičević M. Miro, Bombić F. Franc, Bulat N. Marko, Carević P. Stevan, Cvijanović S. Momčilo, Jovanović Lj. Ranko, Kruškić M. Jovan, Laušević S. Borivoj, Lazić T. Božidar, Lović R. Vlado, Maksimović N. Stevo, Marković M. Obren, Marović T. Ivo, Martinčić M. Nikola, Mikojević Milan, Mitevski R. Đorđe, Mitrović M. Milan, Nikolić M. Đorđe, Paleksica Đ. Nikola, Pandža I. Dušan, Pavičević P. Jovan, Pavlović K. Mihajlo, Perišić M. Đorđe, Petrović V. Milan, Petrović D. Svetislav, Plavšić J. Momčilo, Popović A. Jozo, Prodanović I. Đoka, Rakojević M. Miladin, Ranitović S. Ljubo, Rašeta N. Milan, Rukavina J. Ilija, Stojanović M. Vlado, Šćepanović M. Dragutin, Šćepanović Đ. Krsto, Šulmanac M. Uroš, Vukanović M. Bosiljka, Vulikić R. Vojislav i Bogdanović S. Dušan;

poručnici: Bojović B. Savo, Butala S. Matija, Jančević F. Ivan, Jelisić S. Đuro, Jovanović I. Komnen, Jovanović A. Nikola, Karanović S. Mirko, Karlović J. Josip, Kočinski K. Dimko, Kužeta M. Lav, Lezendić J. Jovo, Lješćević G. Milorad, Marković O. Nikola, Martinović N. Reda, Miljković S. Milan, Miljuš P. Dušan, Nedić M. Dragomir, Nerlović N. Ratko, Pesikan B. Žarko, Prašćević S. Strašimir, Radovanović P. Jevrem, Radulj D. Dragoliub, Ristić C. Čedomir, Slavica I. Joso, Stanković Č. Janko, Stešević M. Drago, Stojković M. Predrag, Subotin G. Đorđe, Svilar V. Ilija, Tasić S. Petar, Trajkovski A. Đoko i Zrnić A. Živko.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD III REDA:

major Živković M. Čedomir;

kapetan Bačić S. Momir;

poručnici: Ajduk Danice Josip, Aleksić P. Blagoje, Aleksić N. Aleksandar, Angelina T. Dimitrije, Angelovski S. Vojislav, Aničić S. Bogoljub, Apašanski M. Tamara, Arsić L. Bogoljub, Atanasovski T. Stojmen, Bajšanski V. Jovan, Bajtovski J. Ilija, Banjac M. Vasa, Blagojević S. Radojica, Bogojevski G. Dušan, Bojović D. Miloš, Božić P. Milenko, Brica M. Muharem, Bulatović M. Milan, Bulagović V. Radomir, Bulajić J. Milorad, Kranjčec D. Josip, Marković T. Vlado, Vučetić M. Jovan i Buljević M. Stevan;

zastavnici: Ahmetović S. Šaban, Aleksić M. Dragan, Aleksić P. Dragoslav, Aleksić M. Đorđe, Aleksić M. Slobodan, Aleksić P. Zarija, Alikovski S. Kemal, Alubić M. Đorđe, Amidžić M. Vlado, Andrejevski A. Ilija, Andrejevski D. Vladimir, Anđelković Đ. Spomenka, Antić S. Borislav, Atanasovski P. Mile, Avramović Đ. Stevo, Baljošević M. Božidar, Barović D. Ljubica, Basara M. Marko, Bašić K. Dimitrije, Blagojević V. Milorad, Bogdanović Lj. Rade, Boskovski T. Panče, Božinovski N. Blažo, Bradilović V. Živorad, Brajović M. Momčilo, Branić D. Ivo, Bubić M. Jozo, Bulajić M. Živojin, Čakić S. Stojadin, Čokić Ž. Slobodan, Crnogorčević P. Miodrag, Cvetkovski B. Georgi, Čakarovski M. Nikola, Čerkez D. Ljubomir, Čudovski D. Slave, Čulafić M. Milica, Damjanović B. Milivoj, Deretić O. Dragoliub, Desnica M. Ilija, Despotović G. Ljubiša, Devrnja V. Bogoljub, Dimitrijević K. Časlav, Dimitrijević J. Radić, Dimitrijević B. Svetolik, Dimitrijević A. Vlado, Dimitrović B. Boris, Dimovski P. Dragan, Dobrnjac J. Čedomir, Dragović M. Branislav, Dragumilo Đ. Radomir, Dukovski D. Milčo, Đerđić J. Obrena, Đokić D. Ljubomir, Đorđević J. Nikola, Đorđević M. Radomir, Đorđijevski D.

Tomo, Dorić V. Božidar, Dorševski K. Andrija, Đuranović J. Persa, Đurovski G. Božin, Filipović M. Branko, Filipović P. Dragoslav, Filipović D. Radivoje, Finderle A. Branko, Fistrić M. Milivoj, Garazov N. Todor, Georgijevski T. Dimče, Georgijevski P. Metodije Ginevski J. Branko, Glišić Ž. Milan, Gmizić L. Vladislav, Gogić M. Borislav, Grbić M. Milan, Grković T. Svetozar, Gunjevski T. Kiro, Ibrisbegović H. Husejin, Igrutinović M. Vladeta, Ilić T. Božidar, Ilić J. Dragić Isajlovski G. Manasije, Ivanović L. Mijoš, Ivanović M. Mirko, Ivanovski T. Blažo, Ivanovski J. Nikola, Janakijevski S. Blagoje, Jankovski J. Atanas Janković M. Miloš, Janković D. Mirko, Janković D. Momir, Jankovski J. Risto, Jeftić D. Miodrag, Jelovac Đ. Nikola, Jordanov T. Trajko, Josipović A. Radmilo, Jovanović I. Dragoljub, Jovanović D. Đorđe, Jovanović A. Miladin, Jovanović S. Nenad, Jovanovski S. Vandel, Jović V. Tihoslav, Jurin B. Mojmir, Karamanolevski D. Petar, Karanfilovski J. Aleksandar, Karovski I. Aleksandar, Karovski I. Đorđe, Kocevski P. Atanas, Kolevski D. Vasilj, Kominovski S. Angel, Konevski A. Kona, Konstantinovski K. Georgi, Kostadinovski R. Dimče, Kostadinovski P. Trajan, Kovačević I. Srblav, Kraljević P. Vasilije, Krnješevac S. Sava, Krstevski T. Todor, Krstić V. Milan, Krstić S. Nikodije, Krstić M. Tihomir, Krstovski T. Dušan, Krupež M. Žarko, Lalošević S. Drago, Lahtovski M. Milčo, Lazić A. Miloljub, Lepojević P. Bora, Lugonja L. Marko, Lukačev N. Vladislav, Madić T. Danilo, Magovčević K. Gojko, Malinovski T. Petar, Manojlović P. Jovan, Marković Ž. Mihajlo, Marković M. Milutin, Marković M. Milenko, Markovski C. Ilija, Markovski A. Sande, Maslaković M. Vladimir, Maslovareć V. Milan, Mašić D. Ranko, Micevski J. Blagoja, Mihajlović M. Dojčin, Mihajlović P. Đorđe, Mihajlović R. Sredoja, Mihajlovski T. Aleksandar, Mikluš I. Milan, Milčić V. Nikola, Miletić D. Radovan, Milidragović N. Ilija, Milošević R. Mihajlo, Milošević D. Pavle, Milovanović R. Blagoje, Milovanović R. Slavko, Milunov J. Marko, Milunović M. Božidar, Milutinović B. Lazar, Milenović S. Dušan, Miljković D. Milorad, Miljković D. Živojin, Minevski S. Miladin, Minić J. Srboljub, Miomanović M. Ljubo, Mirčevski B. Živko, Mitevski K. Krsto, Mitić D. Milan, Mitrovski M. Sofronija, Mladenovski D. Ljubomir, Mlinarić A. Stjepan, Mrdaković N. Dragomir, Mrenović T. Vaso, Nikijevski Đ. Dimitrije, Nastasović A. Mladen, Nastevski B. Petar, Naumovski A. Nikola, Nedeljković V. Milan, Nedeljković B. Nikola, Nikolić M. Aleksandar, Nikolić M. Branislav, Nikolić V. Budimir, Nikolić S. Dmitar, Nikolić J. Drago, Nikuševski P. Todor, Nišandžiski T. Jovan, Novkovski M. Slobodan, Nunovski A. Ilija, Olić M. Josip, Pandurović T. Risto, Panić V. Čedomir, Pavićević M. Milovan, Perica M. Dušan, Pešić V. Miodrag, Pešić V. Živorad, Petković J. Andreja, Petrović V. Dušan, Petrović D. Đura, Petrović J. Ljubomir, Petrović S. Milenko, Petrović Đ. Slavoljub, Petrovski M. Krsto, Petrovski L. Živko, Popara Đ. Fadija, Popović S. Blagoje, Popović D. Milutin, Popović S. Slobodan, Radenović B. Radivoje, Radojčić R. Aleksandar, Radojević A. Rajko, Radonjić G. Zvonimir, Radovančev D. Dobrivoje, Radunović M. Dragoljub, Radunović R. Milutin, Rafalovski J. Kitan, Rafajlofski J. Nikola, Rajčević M. Vukoslav, Rajković A. Stojanče, Rančić P.

Vladimir, Raljević M. Kostandin, Ranković O. Jevrem, Ristić V. Borivoje, Ristić S. Spira, Ristomanov M. Risto, Ristovski R. Aleksandar, Ristovski G. Jane, Simović D. Momir, Sekulić Đ. Vladimir, Georgijev S. Koljo, Spasojević D. Milan, Staničkov N. Gojko, Stanišavljević S. Vekoslav, Stanković Đ. Stanko, Stanojević U. Borivoje, Stasić V. Ratolir, Stefanović J. Dragiša, Stefanovski D. Tomo, Stevanović N. Petronije, Stevčevski K. Blažo, Stevović A. Milutin, Stikić I. Boško, Stojančić Č. Dimitrije, Stojanović M. Branko, Stojanović D. Milorad, Stojanović A. Savo, Stojanovski S. Đorđe, Stojanovski N. Živko, Stojčevski M. Trajko, Stojić P. Vojislav, Šaulić V. Mičo, Šoškić M. Irina, Spadijer D. Borislav, Šumanski R. Slavko, Tabaković O. Avda, Tasić R. Đorđe, Tasić Č. Vidan, Tauzović J. Mirko, Terzić J. Božidar, Todorović J. Bogdan, Todorovski J. Jordan, Todorovski Z. Vasko, Tošić N. Jovan, Trajkovski K. Živko, Trifunović Lj. Emil, Trošanovski M. Filip, Trpkovski K. Trpko, Utješanović D. Vitomir, Vazić P. Stojan, Veličković R. Dušan, Vitanovski K. Petar, Voinović M. Dušan, Vrbica M. Ljubomir, Vujičić M. Bogdan, Vujičić M. Vukašin, Vukadinović Lj. Milorad, Vukobratović M. Kosta, Vuksanović R. Marko, Vulcanović R. Ivan, Zafirović A. Dobroslav, Zajkovski N. Jordan, Zdravković P. Dragutin, Zdravković D. Jordan, Zindović J. Radivoj, Zlatanović V. Mirko, Žakula D. Đuro, Živković D. Aleksandar, Živković Ž. Đorđe, Živojinović Č. Stojan i Žubrinčić S. Ivan;

Babunski M. Vera, Brdar M. Ilija, Ivanov T. Kristina, Janković A. Jelisaвета, Jovičić S. Toma, Kadić S. Mehmed, Karapandžić L. Dobrivoje, Manević J. Panteilija, Martinovski D. Mihajlo, Mičić N. Mara, Milivojević N. Ljubislav, Patrnogić M. Ilija, Petković M. Nadežda, Slepčević Z. Miodrag i Stanković D. Stojadin.

Br. 438

Beograd, 28. srpnja 1947.

Tajnik,
Mile Peruničić s. r.Predsjednik,
dr Ivan Ribar s. r.

PREZIDIJUM

Narodne skupštine Federativne Narodne
Republike Jugoslavije

na temelju člana 2. stavka 2. Zakona o ordenima i medaljama, a na prijedlog Vrhovnog komandanta oružanih snaga FNRJ

r i j e š i o j e

da se za pokazanu hrabrost, vještinu u komandovanju, osvjedočeni rad na ostvarenju bratstva i jedinstva među našim narodima i za naročite zasluge za narod stečene u toku narodnooslobodilačke borbe odlikuju

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD II. REDA:

kapetani: Branković P. Branko, Bućan M. Drago, Egić M. Nikola, Jelićanin A. Dane, Kordulup S. Milan, Krkljaš M. Đura, Njegovanović J. Dragan, Ovuka T. Đuro i Sremački S. Veljko;

poručnici: Aleksić D. Obrad, Bogdanović C. Đoko, Bosanac S. Stevo, Bugarski M. Marko, Desančić J. Mirko, Dimitrijević D. Čedomir, Gaković N. Lazar, Grbović R. Milutin, Grubor N. Nikola, Jandrijević F. Milivoje, Jovanović S. Ljuban, Katjić S. Mijoš, Korica V. Srblav, Marić S. Vlado, Marković D. Uroš, Mateljan P. Mladen, Medić S. Gojko, Mihajlović Ž. Jovan, Miroslavić P. Rade, Novaković G. Stevan, Nježić P. Petar, Pećanac Đ. Mića, Malešević J. Vlado, Pitlik K. Mirko, Rakić M. Momir, Raznatović V. Pero, Restović M. Mato, Stanić M. Kosta, Todorović G. Sekula i Velebit S. Samojlo;

p. poručnici: Antonić S. Simo, Brničević M. Filip, Desnica J. Dušan, Dimić M. Dušan, Drempetić J. Petar,

8) prijedlog Zakona o kretanju na granici.

Vijeće prima jednoglasno bez rasprave izvještaj predsjednika Vidmara da su tekstovi ovih zakonskih prijedloga istovjetni sa tekstovima istih zakonskih prijedloga koji su konačno usvojeni i u Vijeću naroda, pa predsjednik objavljuje da su time ovi zakonski prijedlozi postali zakoni i da će biti upućeni Predsjedništvu Prezidijuma Narodne skupštine FNRJ radi proglašenja.

Predsjednik dalje saopćuje da je Zakonodavni odbor podnio Vijeću svoj odborski izvještaj o prijedlogu Zakona o dopuni Zakona o ordenima i medaljama Federativne Narodne Republike Jugoslavije i bit će stavljen na dnevni red kad to Vijeće odluči.

Na prijedlog predsjednika Vijeće odobrava po 5 dana dopusta narodnim zastupnicima: Ljiljani Čalovskoj, Veselinki Malinskoj, Veri Acevoj, Borku Temelkovskom, Naumu Naumovskom i Stanku Cajnkaru.

Prelazi se na prvu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o vojnim sudovima.

Pošto je izvijestitelj Zakonodavnog odbora Bogdan Orešćanin pročitao i obrazložio odborski izvještaj, Vijeće glasujući dizanjem ruku usvaja jednoglasno u pojedinostima i u cjelini ovaj zakonski prijedlog po izvještaju i prijedlogu Zakonodavnog odbora, pa predsjednik Vidmar objavljuje da je prijedlog Zakona o vojnim sudovima u Vijeću naroda konačno usvojen i da će biti upućen Saveznom vijeću na rješavanje.

Prelazi se na drugu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vojnoj obavezi državljana FNRJ.

Pošto je izvijestitelj Zakonodavnog odbora Mihailo Apostolski pročitao i obrazložio odborski izvještaj, Vijeće glasujući dizanjem ruku usvaja jednoglasno u pojedinostima sve članove ovog zakonskog prijedloga po izvještaju i prijedlogu Zakonodavnog odbora. Po izvršenom glasovanju u cjelini predsjednik Vidmar objavljuje da je prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vojnoj obavezi državljana FNRJ konačno usvojen u Vijeću naroda i da će u smislu Ustava biti upućen Saveznom vijeću na rješavanje.

Prelazi se na treću točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ratnim vojnim invalidima.

Pošto je izvijestitelj Zakonodavnog odbora Mustafa Hodža pročitao i obrazložio odborski izvještaj, Vijeće glasujući dizanjem ruku usvaja jednoglasno u pojedinostima sve članove ovog zakonskog prijedloga po izvještaju i prijedlogu Zakonodavnog odbora. Po izvršenom glasovanju u cjelini predsjednik Vidmar objavljuje da je prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ratnim vojnim invalidima konačno usvojen u Vijeću naroda i da će biti upućen Saveznom vijeću na rješavanje.

Prelazi se na četvrtu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnodopskim vojnim invalidima.

Pošto je izvijestitelj Zakonodavnog odbora Mustafa Hodža pročitao i obrazložio odborski izvještaj, Vijeće glasujući dizanjem ruku usvaja jednoglasno u pojedinostima sve članove ovog zakonskog prijedloga po izvještaju i prijedlogu Zakonodavnog odbora. Po izvršenom glasovanju u cjelini predsjednik objavljuje da je prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnodopskim vojnim invalidima konačno usvojen u

Vijeću naroda i da će biti upućen Saveznom vijeću na dalje rješavanje.

Prelazi se na petu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Pošto je izvijestitelj Zakonodavnog odbora Tone Hafner pročitao i obrazložio odborski izvještaj, Vijeće glasujući dizanjem ruku usvaja jednoglasno u pojedinostima sve članove ovog zakonskog prijedloga, po prijedlogu i izvještaju Zakonodavnog odbora. Po izvršenom glasovanju u cjelini predsjednik Vidmar objavljuje da je prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu Federativne Narodne Republike Jugoslavije konačno usvojen u Vijeću naroda i da će u smislu Poslovnika biti dostavljen Saveznom vijeću na rješavanje.

Prelazi se na šestu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o državljanstvu osoba na području pripojenom Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji po Ugovoru o miru sa Italijom.

Pošto je izvijestitelj Zakonodavnog odbora dr Branko Čubrilović pročitao i obrazložio odborski izvještaj, Vijeće glasujući dizanjem ruku usvaja jednoglasno u pojedinostima sve članove ovog zakonskog prijedloga, po prijedlogu i izvještaju Zakonodavnog odbora. Po izvršenom glasovanju u cjelini predsjednik Vidmar objavljuje da je prijedlog Zakona o državljanstvu osoba na području pripojenom Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji po Ugovoru o miru sa Italijom konačno usvojen u Vijeću naroda i da će u smislu člana 26. Poslovnika Vijeća naroda biti dostavljen Saveznom vijeću na rješavanje.

Na prijedlog predsjednika Vijeće usvaja za dnevni red iduće sjednice:

- 1) rasprava prijedloga Općeg zakona o šumama;
- 2) rasprava prijedloga Općeg zakona o lovu;
- 3) rasprava prijedloga Zakona o izmjeni Zakona o rješavanju imovinskih sporova putem državne arbitraže;
- 4) rasprava prijedloga Zakona o ukidanju stavke 3 člana 14. Zakona o suzbijanju nedopuštene trgovine, nedopuštene spekulacije i privredne sabotaze;
- 5) rasprava prijedloga Zakona o dopuni Zakona o taksama;
- 6) rasprava prijedloga Zakona o dopuni Zakona o organizaciji državne poljoprivredne mašinske službe;
- 7) rasprava prijedloga Zakona o zabranj upotrebe grba, pečata i imena Organizacije Ujedinjenih Naroda;
- 8) rasprava prijedloga Zakona o dopuni Zakona o ordenima i medaljama Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Zatim predsjednik zaključuje sjednicu u 18,30 sati, a iduću zakazuje za 27. studenoga 1947. u 9 sati.

Beograd, 26. studenoga 1947.

Tajnik,
Mihailo Grbić, s. r.

Predsjednik,
Josip Vidmar, s. r.

IZ SLUŽBENIH LISTOVA NARODNIH REPUBLIKA

SLUŽBENI GLASNIK NARODNE REPUBLIKE SRBIJE

»Službeni glasnik Narodne Republike Srbije« u broju 50. od 8. studenoga 1947. objavljuje:

Rješenje o osnivanju Ispostava odsjeka unutrašnjih poslova Izvršnog odbora Kotarskog narodnog odbora Kotara Mileševskog u Priboju i Novoj Varoši;

Rješenje o osnivanju Ureda za mjere i dragocjene metale Ministarstva trgovine i snabdijevanja Narodna Republike Srbije;

Uputstvo o raspoređivanju građevinskih radnika, zaposlenih na polaganju vodovodne i kanalizacione mreže, po plaćevnim razredima.

U broju 51. od 17. studenoga 1947. objavljuje:

Ukaz o proglašenju gradskih bolnica u Somboru i Subotici za ustanove pokrajinskog značaja;

Ukaz o proglašenju poduzeća republikanskog značaja;

Pravilnik o priznavanju svjedodžbi škola za opću naobrazbu, stručnih škola i stručnih ispita stečenih u inozemstvu;

Pravila o učenju i vladanju učenika državnih akademija i državnih nižih trgovačkih škola.

U broju 52. od 25. studenoga 1947. objavljuje:

Pravilnik o povjescima osnovne plaće po godinama službe službenika u zvanju sudskog pravika Vrhovnog suda NRS i APV, okružnog i kotarskog suda i sudaca okružnog i kotarskog suda;

Rješenje o izmjeni Rješenja o stopi dobitka državnih ugostiteljskih poduzeća republikanskog značaja;

Naredbu o potvrđi privremene važnosti Rješenja Ministra financija o terenskom dodatku;

Naredbu o suzbijanju kalifornijske i šljivine štitaše uš i putem zimskog prskanja voćaka.

SLUŽBENI LIST NARODNE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

»Službeni list Narodne Republike Bosne i Hercegovine« u broju 53. od 3. prosinca 1947. objavljuje:

Naredbu o privremenom produženju važnosti propisa o pravu na besplatan stan i ogrjev učitelja narodnih osnovnih škola u selima;

Naredbu o prestanku rada Kotarskog suda u Posušju i početku rada Kotarskog suda u Širokom Brijegu.

SLUŽBEN VESNIK NARODNE REPUBLIKE MAKEDONIJE

»Služben vesnik Narodne Republike Makedonije« u broju 33. od 25. studenoga 1947. objavljuje:

Ukaz o određivanju organa za upravljanje zgradama u državnom vlasništvu;

Ukaz o određivanju nadležnosti u pogledu upravljanja zgradama za stanovanje u državnom vlasništvu;

Ukaz o osnivanju Ministarstva za lokalni saobraćaj Narodne Republike Makedonije;

Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova o odobrenju rada Društva muzičara Narodne Republike Makedonije.

»Služben vesnik Narodne Republike Makedonije« u broju 34. od 8. prosinca 1947. objavljuje:

Uredbu o Makedonskom narodnom kazalištu;

Uredbu o osnivanju Komiteta za univerzitet, visoke škole i naučne ustanove;

Uredbu o zaštiti poljoprivrednih imanja;

Naredbe o rasporedu zvanja u vrste struke: ekonomsko-komercijalne kontrole mjera i dragocjenih metala, financijske, industrijsko-tehničke, građevinske, geološke, geodetske, planiranja, statističke, hidro-meteorološke, poljoprivredne, šumarske, veterinarske, pravne, kriminalističke, administrativne, kontrolne, zdravstvene, prosvjetno-naučne, muzejsko-konzervatorske i bibliotekarsko-arhivističke.

Rješenje o uvođenju poreza na dohodak za poljoprivredna kućanstva;

Uputstvo za izvršenje Uredbe o trošarini.

S A D R Ž A J:

	Strana
789. Osnovni zakon o prekršajima — — — — —	1497
790. Zakon o državnoj arbitraži — — — — —	1508
791. Zakon o dopuni Zakona o ordenima i medaljama Federativne Narodne Republike Jugoslavije — — — — —	1511
792. Ukaz o ratifikaciji Konvencije o kulturnoj suradnji između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Mađarske — —	1512
793. Uredba o osnivanju Instituta za međunarodnu politiku i privredu — — — — —	1514
794. Uredba o izvanrednom studiranju na univerzitetima i visokim školama — — — — —	1515
795. Uredba o osnivanju Instituta za pošumljivanje i melioraciju krša — — — — —	1516
796. Naredba o osmosatnom radnom vremenu državnih službenika — — — — —	1516
797. Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i radilištima — — — — —	1517
798. Rješenje o osnovnom rasporedu konta (kontnom planu) za rudarstvo i industriju — —	1521
799. Rješenje o osnovnom rasporedu konta (kontnom planu) za trgovinu — — — — —	1521
Ratifikacija Ugovora o miru sa Italijom — — —	1521
Ispravak Uputstva za provedbu Uredbe o prinalležnostima službenika i namještenika u državnim trgovačkim poduzećima i njihovom prodavaonicama, kao i prodavaonicama za druga, društvenih i masovnih organizacija —	1522
Ispravak Općeg zakona o lovu — — — — —	1522
Ispravak Naredbe o isplati računa zadrugama i privatnim poduzećima za dobavljenu robu i izvršene usluge — — — — —	1522

Izdavač: »Službeni list FNRJ« — novinsko izdavačsko preduzeće, Beograd, Brankova 20.
Direktor i odgovorni urednik Slobodan M. Nečović Majke Jevrosime br. 20 — Tisak Jugoslavenskog tiskarskog poduzeća, Beograd

Garić S. Milorad, Gudurić I. Lazar, Karalić M. Ratko, Radivojša D. Branko, Rajakovac S. Miodrag, Ranisavljević Lj. Žarko, Staničić S. Božo, Škorić S. Dušan, i Vitasović R. Miroslav;

zastavnici: Žderić A. Milenko, Bogdanov L. Lazar, Đuljić I. Marjan, Đujić B. Ivo, Letić M. Milan i Lučić B. Josip;

Belanović Đ. Anđelija.

ORDENOM BRATSTVA I JEDINSTVA II. REDA:

major Otković S. Nikola;

kapetani: Bučan M. Drago, Cokarić J. Ljubo, Drljača J. Kosta, Mileusnić J. Vojislav, Nenadović S. Petar, Ognjanac P. Uglješa i Radović N. Boško;

poručnici: Aleksić Đ. Obrad, Knežević M. Nikica, Kozlović T. Milan, Marić S. Vlado, Marković D. Uroš, Mateljan P. Mladen, Vašalić N. Obrad, i Vunjak I. Dušan;

p.poručnici: Korica M. Janko, Malivuk N. Jovan, Pezo M. Josip, Radun D. Mile, Stančić S. Božo i Šćepanović M. Milovan;

zastavnik Kukolj S. Mijoš.

ORDENOM PARTIZANSKE ZVIJEZDE III. REDA:

kapetani: Babić M. Lazar, Golub M. Đuro, Jovičić Ž. Milan, Kalenjić S. Ilija, Krivošija S. Mijoš, Krkljaš M. Đuro, Matić J. Đuro, Matić J. Marko, Njegovanović J. Dragan, Runić B. Bogdan, Sunko I. Josip i Vukman I. Ante;

poručnici: Desanić J. Mirko, Dimitrijević I. Branko, Gajić R. Đuro, Grubor N. Nikola, Ivanić Đ. Dmitar, Malešević J. Vlado, Miletić J. Marjan, Milorad M. Branko, Orozović P. Petar, Radevenić P. Anto, Rakić M. Momir i Sudar S. Gajo;

potporučnik Korica M. Janko;

zastavnik Britvić A. Josip.

ORDENOM ZASLUGE ZA NAROD III. REDA:

kapetani: Batalović Č. Todor, Jugović M. Petar, Mamutović F. Ljubiša, Mujkić R. Šefket, Radošević S. Marko, Saftić A. Andrija i Vuković Đ. Mijo;

poručnici: Benković I. Juraj, Bošković S. Lazar, Božić G. Vlado, Pemanović A. Džemal, Erceg J. Mate, Kasić L. Mijovoj, Konjević Ž. Dobrivoj, Kovačević R. Stevan, Lazović T. Veljko, Mlašinović L. Miodrag, Najić J. Nikola, Pejčinović Đ. Vlado, Pejčinović M. Dušan, Pezić V. Ivan, Popović M. Janko, Rabrenović P. Boško, Radonjić Đ. Jovan, Šupe S. Josip, Vasiljević A. Radmila, Zgonjan S. Vaso, Žonja J. Petar i Popović S. Josip;

potporučnici: Bjočić L. Miljenko, Čirić M. Petar, Čuk M. Milan, Delić A. Josip, Đurić D. Boro, Franolić P. Nikola, Grkinić S. Živan, Jelčić S. Milan, Jovanović M. Milan, Kapković S. Salih, Kodin A. Ivan, Krakanović J. Milan, Krneta O. Milan, Martinović M. Jure, Mijlojević M. Radožan, Milunović M. Boško, Pavković Branko, Perić I. Rato, Perišić J. Mate, Podolski L. Tomo, Poša M. Luka, Pradal D. Viktor, Raičić P. Petar, Rakić L. Đorđe, Savić M. Petar, Sobljević I. Mihajlo, Spasojević I. Pavle, Sušak A. Mirko, Tadić Đ. Mladen, Zonić S. Selim i Juričić J. Milan;

zastavnici: Babić M. Ante, Babić A. Mijo, Barac M. Ivan, Bego I. Josip, Bošnjak S. Branko, Božić M. Đuro, Božić F. Mijo, Britvić A. Josip, Brzić J. Blažo, Budišić D. Branko, Bugelj F. Ivan, Bukinac V. Nenad, Carević Ž. Petar, Dakić N. Vlado, Dučić D. Janko, Điković I. Vinko, Grbatinić S. Srbišlav, Gruber K. Emil, Grujić J. Drago, Grujić J. Pajo, Huber V. Čedomir, Katić J. Luka, Kitanović P. Dimitrije, Kolenko P. Anton, Krotić

V. Svetislav, Kuzmičić N. Nikola, Lazarević Ž. Mijoš, Leskor I. Ljubo, Lolić M. Kajo, Lončarević V. Đorđe, Malbaša S. Radosav, Malenica P. Marko, Maletić R. Đorđe, Milankov B. Cveta, Milanović A. Branko, Mijutinović P. Dimitrije, Mijutinović S. Milovan, Miodragović Ž. Miodrag, Pandol J. Ivan, Pandurović D. Miodrag, Pavlović I. Dušan, Pavlović L. Petar, Plaščak J. Josip, Popov S. Lazar, Radin N. Živojin, Radulović S. Luka, Rajčić Đ. Božo, Roje J. Nenad, Spasojević M. Lazar, Sresen A. Nikola, Stoković T. Teodor, Šegvić A. Jovo, Šušretšić J. Mirko, Tot I. Ivan, Vargović I. Ivan, Vlajković I. Nemanja, Znaor A. Mate, Žeželj J. Savo i Mišković M. Katja.

Br. 444.

Beograd, 28. srpnja 1947.

Tajnik,
M. Perunčić, s. r.

Predsjednik,
dr I. Ribar, s. r.

Z A P I S N I K

III. REDOVNOG SASTANKA ČETVRTOG REDOVNOG ZASJEDANJA SAVEZNOG VIJEĆA NARODNE SKUPŠTINE FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ODRŽANOG 26. STUDENOGA 1947. U BEOGRADU

Predsjedavao predsjednik Vladimir Simić.

Tajnik Voja Leković.

Predsjednik Vladimir Simić otvara III. redovan sastanak u 17,25 sati.

Pročitani zapisnik II. redovnog sastanka Vijeće prima bez primjedbe.

Saopćuju se zakonski prijedlozi koje je Vijeće naroda u smislu člana 63. Ustava uputilo Saveznom vijeću na rješavanje, pošto su konačno usvojeni u Vijeću naroda.

Predsjednik izvještava, da je u smislu člana 26. Poslovnika, usporedio tekstove primljenih zakonskih prijedloga sa istim zakonskim prijedlozima koji su konačno usvojeni u Saveznom vijeću i da je ustanovio da su tekstovi istovjetni, pa stavlja ovaj svoj izvještaj na glasovanje.

Pošto Vijeće jednoglasno usvaja ovaj izvještaj predsjednik objavljuje da je time Narodna skupština primila Osnovni zakon o odnosima roditelja i djece, Zakon o ličnim imenima, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ordenima i medaljama FNRJ, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustanovljenju prava na mirovinu i o umirovljenju državnih službenika; Zakon o reguliranju tereta uknjiženih na nepokretnostima koje su prešle u vlasništvo države na temelju Zakona o agrarnoj reformi; kolonizaciji i Osnovnog zakona o postupanju sa ekspropriranim i konfisciranim šumskim posjedima, Zakon o izmjenama i dopunama člana 36. Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji, Zakon o obje-
ravanju rukopisa, potpisa i prijepisa i Zakon o kretanju na granici, i da će svi ovi zakoni biti upućeni Prezidiumu Narodne skupštine radi proglašenja.

Prelazi se na prvu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o vojnim sudovima.

Pošto je izvjestitelj dr Maks Šnuderl pročitao i obzložio izvještaj Zakonodavnog odbora, govorio je Mirko Krdžić »za« pa Vijeće usvaja jednoglasno u po-
jedinostima svih 28 članova ovoga zakonskog prijedloga po izvještaju odbora.

Zatim Vijeće, glasujući dizanjem ruku, usvaja jednoglasno ovaj zakonski prijedlog u cjelini; i predsjednik objavljuje, da će isti biti upućen Vijeću naroda na rješavanje, pošto je konačno usvojen u Saveznom vijeću.

Prelazi se na drugu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vojnoj obavezi državljana FNRJ.

Pošto je izvjestitelj Sulejman Filipović pročitao i obrazložio izvještaj Zakonodavnog odbora, Vijeće usvaja jednoglasno u pojedinostima svih šest članova ovoga zakonskog prijedloga po izvještaju odbora.

Vijeće, glasujući dizanjem ruku, jednoglasno usvaja u cjelini ovaj zakonski prijedlog i predsjednik objavljuje, da će isti biti upućen Vijeću naroda na rješavanje, pošto je konačno usvojen u Saveznom vijeću.

Prelazi se na treću točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ratnim vojnim invalidima.

Izvjestitelj dr Jerko Radmilović pročitao je i obrazložio izvještaj Zakonodavnog odbora, pa Vijeće usvaja u pojedinostima jednoglasno svih pet članova ovog zakonskog prijedloga po prijedlogu i izvještaju odbora.

Glasujući dizanjem ruku, Vijeće usvaja jednoglasno u cjelini ovaj zakonski prijedlog i predsjednik saopćuje da će isti biti upućen Vijeću naroda na rješavanje, pošto je konačno usvojen u Saveznom vijeću.

Prelazi se na četvrtu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirnočepskim vojnim invalidima.

Pošto je izvjestitelj dr Jerko Radmilović pročitao i obrazložio izvještaj Zakonodavnog odbora, Vijeće usvaja jednoglasno u pojedinostima oba člana ovog zakonskog prijedloga po izvještaju odbora.

Glasujući dizanjem ruku, Vijeće jednoglasno usvaja u cjelini ovaj zakonski prijedlog i predsjednik saopćuje da će ga uputiti Vijeću naroda na rješavanje, pošto je konačno usvojen u Saveznom vijeću.

Prelazi se na petu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državljanstvu.

Pošto je izvjestitelj Lajčo Jaramazović pročitao izvještaj Zakonodavnog odbora Vijeće jednoglasno usvaja u pojedinostima sva tri člana ovoga zakonskog prijedloga po odborskom izvještaju.

Glasujući dizanjem ruku, Vijeće jednoglasno usvaja u cjelini ovaj zakonski prijedlog i predsjednik objavljuje da će isti biti upućen Vijeću naroda na rješavanje, pošto je u Saveznom vijeću konačno usvojen.

Prelazi se na šestu točku dnevnog reda: rasprava prijedloga Zakona o državljanstvu osoba na području pripojenom FNRJ po Ugovoru o miru sa Italijom.

Izvjestitelj Jože Lampret pročitao je i obrazložio izvještaj Zakonodavnog odbora, pa Vijeće usvaja jednoglasno u pojedinostima svih šest članova ovoga zakonskog prijedloga po izvještaju odbora.

Glasujući dizanjem ruku, Vijeće usvaja jednoglasno u cjelini ovaj zakonski prijedlog i predsjednik objavljuje, da će isti biti upućen Vijeću naroda na rješavanje, pošto je u Saveznom vijeću konačno usvojen.

Zatim predsjednik Vladimir Simić, sa pristankom Vijeća, zaključuje sjednicu u 19,10 sati, a iduću zakazuje za četvrtak, 27. studenoga 1947. u 9 sati sa dnevnim redom:

- 1) rasprava prijedloga Općeg zakona o šumama;
- 2) rasprava prijedloga Općeg zakona o lovu;
- 3) rasprava prijedloga Zakona o državnoj arbitraži;
- 4) rasprava prijedloga Zakona o ukidanju stavke 3. člana 14. Zakona o suzbijanju nedopuštene trgovine, nedopuštene špekulacije i privredne sabotaže;
- 5) rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o taksama;
- 6) rasprava prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednoj mašinskoj službi;
- 7) rasprava prijedloga Zakona o zabrani upotrebe grba, pečata i imena Organizacije Ujedinjenih Naroda;
- 8) rasprava prijedloga Zakona o uvođenju »Medalje rada«.

Beograd, 26. studenoga 1947.

Tajnik,
Stevan Jovičić, s. r.

Predsjednik
Saveznog vijeća,
Vladimir Simić, s. r.

Z A P I S N I K

III. REDOVNOG SASTANKA IV. REDOVNOG ZASJEDANJA VIJEĆA NARODA NARODNE SKUPŠTINE FNRJ, ODRŽANOG 26. STUDENOGA 1947, U BEOGRADU.

Predsjedavao predsjednik Josip Vidmar.

Tajnik Mihailo Grbić.

Predsjednik Vidmar otvara III. redovni sastanak u 17,10 sati.

Pročitani zapisnik II. redovnog sastanka Vijeće prima bez primjedaba

Predsjednik saopćuje da je Savezno vijeće, u smislu člana 26. Poslovnika, dostavilo Vijeću naroda na rješavanje zakonske prijedloge onako kako su usvojeni u Saveznom vijeću, i to:

- 1) prijedlog Osnovnog zakona o odnosima roditelja i djece;
- 2) prijedlog Zakona o ličnim imenima;
- 3) prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ordenima i medaljama Federativne Narodne Republike Jugoslavije;
- 4) prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustanovljenju prava na mirovinu i o umirovljenju državnih službenika;
- 5) prijedlog Zakona o reguliranju tereta uknjiženih na nepokretninama koje su prešle u vlasništvo države na temelju Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji i Osnovnog zakona o postupanju sa eksproprijiranim i konfisciranim šumskim posjedima;
- 6) prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama čl. 36. Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji;
- 7) prijedlog Zakona o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prijepisa, i